

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa)

**dokonanej w dniach 18 – 19 września 2015 r. na kierunku *zarządzanie* prowadzonym
na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym
na Wydziale Finansów i Zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący: prof. dr hab. Danuta Strahl – członek PKA
członkowie:

- prof. dr hab. Marek Lisiński - członek PKA
- dr hab. Wojciech Downar - członek PKA
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA
- mgr Marcin Wojtkowiak - ekspert PKA pracodawca
- Paweł Adamiec – ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Wizytacja na Wydziale Finansów i Zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu na kierunku *zarządzanie* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci. Ostatnia ocena programowa na tym kierunku odbyła się w roku 2009 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała PKA Nr 1056/09 z dnia 10 grudnia 2009 r.).

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, a także z interesariuszami zewnętrznymi - przedstawicielami pracodawców.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU PRAKTYCZNYM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia	X				
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia	X				
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

**1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
Ocena - w pełni**

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 1

Wydział ma określone kierunki rozwoju, które są zgodne z aktualnymi tendencjami na rynku pracy. W kierunkach rozwoju Wydział uwzględnia również wymagania pracodawców. Ekspozuje m.in.: kształcenie z wykorzystaniem technologii informatycznych, praktyczność nauczania oraz nauczanie języków obcych.

Sposób wyodrębnienia efektów kierunkowych oraz przypisanie kierunku *zarządzanie* do dziedziny i dyscyplin naukowych jest w pełni prawidłowe. Program studiów jest opracowany prawidłowo. Zarówno treści programowe, formy zajęć, jak również metody dydaktyczne w pełni umożliwiają realizację założonych efektów przedmiotowych i kierunkowych. System ECTS określa w sposób właściwy nakład pracy studenta. Tryb i warunki rekrutacji, są prawidłowe. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia są prawidłowe. Dotyczy to całego procesu kształcenia, w tym również weryfikacji na poziomie prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych oraz w procesie dyplomowania. Stosowane metody umożliwiają weryfikację zarówno wiedzy, jak również umiejętności oraz kompetencji społecznych. Stosowany system ocen jest kompletny i przejrzysty, wymagania wobec studentów są jasne i wystandaryzowane. Studenci informacje o sposobie oceniania (m.in. regulamin studiów, sylabusy) mają dostępne w extranecie. Można zatem uznać, że sprawdzanie i ocenianie efektów kształcenia przebiega prawidłowo.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 1

W zakresie kierunków rozwoju Wydziału należałoby zwrócić uwagę na skuteczność podejmowanych działań w zakresie nauczania języków obcych, szczególnie w kontekście krytycznych uwag studentów co do nauczania w tak dużym zakresie bez bezpośredniego udziału lektora. Ponadto w dalszym ciągu powinny być kontynuowane wysiłki w celu realizacji kształcenia dualnego.

Przy ogólnie prawidłowym sformułowanie efektów przedmiotowych, dla pojedynczych

przedmiotów należałoby dokonać ich przeglądu pod kątem zasadności wykorzystania efektów kierunkowych jako efekty przedmiotowe. Ponadto powinien zostać dokonany przegląd liczby punktów ECTS z poszczególnych przedmiotów, które student dostaje za zajęcia o charakterze praktycznym. W obszarze organizacji zajęć dydaktycznych powinien zostać dokonany przegląd liczebności grup (w tym seminaryjnych). Program studiów powinien być również uzupełniony o obowiązkowe zajęcia z wychowania fizycznego.

W zakresie weryfikacji efektów kształcenia doprecyzowane powinny zostać zasady pisania prac licencjackich grupowych. Przegląd prac dyplomowych pokazuje, że niektóre z prac mają charakter w dużej mierze opisowy (a nie problemowy czy projektowy), a opracowywane są nawet przez cztery osoby.

W przypadku stosowanych obecnie metod i form kształcenia praktycznego sugeruje się w większym stopniu wykorzystanie bogatego doświadczenia zawodowego dydaktyków będących praktykami (rekomenduje się więcej metod aktywizujących studentów i większe wsparcie ze strony metodyka dla tej grupy dydaktyków) ponieważ potencjał tej grupy nauczycieli można wykorzystać w jeszcze większym stopniu.

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1. Opis stanu faktycznego

Analiza koncepcji kształcenia na kierunku *zarządzanie* potwierdza jego tożsamość. Wynika ona z nadania procesowi kształcenia praktycznego charakteru rozumianego jako dopasowanie kształcenia do wymagań pracodawców i rynku pracy. Oznacza to konieczność zapewnienia wysokiej jakości kształcenia oraz położenia nacisku na jego użyteczność m.in.: kształcenie z wykorzystaniem technologii informatycznych, praktyczność nauczania oraz nauczanie języków obcych. Wiąże się to z nieustanną obserwacją rynku pracy i modyfikowaniem oferty specjalności. Prowadzi to w konsekwencji do nauczania treści, które są zawsze aktualne, stosowania nowoczesnych i aktywizujących metod nauczania oraz wykorzystywania nowoczesnych technologii wspomagających proces kształcenia, a także w przybliżaniu studentom problemów, z którymi mogą się spotkać w pracy (udział w procesie kształcenia praktyków, wizyty studentów w przedsiębiorstwach, itp.). Koncepcja ta ma charakter interdyscyplinarny, co sprzyja poznaniu problemów pojawiających się w różnych obszarach funkcjonalnych przedsiębiorstwa.

Tak określona koncepcja kształcenia dobrze wpisuje się w strategię Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu. Strategia ogólnouczelniana określa główne cele strategiczne dla całej organizacji oraz cele strategiczne dla wchodzących w jej skład jednostek podstawowych – Wydziału Finansów i Zarządzania w Toruniu oraz Wydziału Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy.

Składnikami strategii Uczelni jest misja, która jest misją zarówno Uczelni jak i jej Wydziałów. Misja WSB charakteryzuje sens istnienia tego podmiotu na rynku edukacyjnym i w zwięzły sposób opisuje, czym jest Uczelnia. Misja wyjaśnia studentom, pracownikom i otoczeniu zewnętrznemu najistotniejsze elementy naszej tożsamości. Jej istotę wyraża hasło: „*Partnerzy w rozwoju kariery zawodowej*”.

Ocena tak sformułowanej misji wypada pozytywnie. Respektuje ona podstawowe wymagania stawiane temu szczególnemu powodowi funkcjonowania Szkoły. Opisując zasięg jej działalności, ofertę dydaktyczną i jej adresata, wskazując na priorytety i wartości tych, którzy podejmują decyzje wyczerpuje wszystkie istotne cechy przypisywane misji każdej instytucji. Stanowi właściwą podstawę dla odniesienia tożsamości kierunku.

Strategia Rozwoju WSB w Toruniu, obejmuje, oprócz omówionej wyżej misji także cel nadrzędny strategii, wizję Uczelni, jej interesariuszy, najważniejsze ilościowe cele strategiczne dla całej WSB, najważniejsze cele strategiczne dla Wydziałów oraz zakres i mierniki strategii. Za takie uznaje: poszerzenie profilu, nowoczesne produkty dydaktyczne, nowe obszary działalności, kadre dydaktyczną, akademickość, efektywne procesy wewnętrzne, zarządzanie relacjami z klientem przy wykorzystaniu technologii Informatycznych oraz politykę marki. Strategia Wydziału Finansów i Zarządzania w Toruniu oraz Wydziału Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy charakteryzują się podobną strukturą.

WSB w Toruniu określiła politykę jakości kształcenia. Jej analiza i ocena wskazuje, że wyznacza ona cele związane z jakością kształcenia. Jest swoistą deklaracją informującą, jak zamierza Uczelnia traktować sprawy zapewnienia jakości kształcenia oraz w jaki sposób chce budować swoją pozycję w odniesieniu do interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Zawiera zobowiązania do spełnienia wymagań jakościowych oraz przyjmuje zasadę ciągłego doskonalenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Odnosi się do ustalonych w misji i strategii Uczelnia priorytetów rozwoju kształcenia określonych z perspektywy przyjętego w strategii horyzontu planowania. W zawartych rozstrzygnięciach nawiązuje do koncepcji kształcenia realizowanych przez Szkołę.

Oceniając strukturę Strategii Wydziału Finansów i Zarządzania w Toruniu oraz Wydziału Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy należy podkreślić ich właściwą budowę. Są one swoistym dendrogramem celów, który opisuje cele rozpoczynając od deklaracji ujętej w misji, poprzez cele strategiczne dla całej Uczelni, cele Wydziałów, a na zakresach i miernikach kończąc. Wszystkie cele tworzące to drzewo zachowują wewnętrzną spójność. Jednocześnie strategie te biorą pod uwagę podstawowe wyróżniki koncepcji kształcenia realizowane na kierunku *zarządzanie*. Podkreślają konieczność uwzględniania wymagań pracodawców i aktualne tendencje identyfikowane na rynku pracy. W celach strategicznych rozwoju Wydziałów eksponuje się także praktyczne aspekty kształcenia w tym w sposób szczególnie pełniejsze wykorzystywanie technologii informatycznych oraz nauczanie języków obcych.

Koncepcja kształcenia uwzględnia wzorce i doświadczenia międzynarodowe dotyczące, między innymi praktyczności studiów, nowoczesnych metod dydaktycznych czy systemu zarządzania jakością kształcenia (Franklin University w Columbus w USA) oraz zasady powiązania praktyk z pracą dyplomową (Windesheim University w Zwolle w Holandii oraz University of Coventry Wielka Brytania).

2. Ocena spełnienia kryterium 1.1 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny: Zespół oceniający na podstawie analizy przedłożonych dokumentów, informacji pozyskanych od kierownictwa Szkoły, jej interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych pozytywnie ocenia koncepcję kształcenia na kierunku *zarządzanie* i jej odniesienie do misji, strategii i polityki jakości kształcenia Uczelni oraz strategii Wydziału. Kierunek *zarządzanie* ma wyraźnie określoną tożsamość. Przyjęta i realizowana koncepcja kształcenia, konkretyzowana celami strategicznymi i operacyjnymi Uczelni i Wydziału, potwierdza rangę, jaką Uczelnia nadaje i zamierza przykładać w przyszłości do tej sfery kształcenia.

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian dotyczących wymagań związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej, właściwej dla ocenianego kierunku, są zorientowane na potrzeby studentów oraz otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1. Opis stanu faktycznego

Wydział w sposób jednoznaczny określił kierunki rozwoju, wpływające na jakość procesu kształceniem na kierunku zarządzanie, będące w zgodzie z tendencjami w zakresie wymagań stawianych przed absolwentem na rynku pracy.

Analizy potrzeb rynkowych dotyczących m.in. oferty kształcenia są prowadzone głównie w ramach Badań Atrybutów Marki (BAM), cyklicznie od wielu lat. Ponadto w 2014 roku przeprowadzono badanie mające na celu ocenę wiedzy, umiejętności, i kompetencji społecznych studentów oraz absolwentów w opiniach pracodawców, a także absolwentów. Wnioski z BAM są opracowywane w formie raportów, a opis ich wdrażania jest przedmiotem „Sprawozdań z realizacji wdrożenia zaleceń po analizie wyników BAM”. Sprawozdania te dotyczą również zaleceń i wdrożeń na poziomie kierunku, ale z uwagi na dosyć wysoki poziom ogólności i standaryzacji narzędzia (ankiety) wnioski są na dosyć wysokim poziomie ogólności.

W dosyć ograniczonym stopniu, ze względu na konstrukcję narzędzia i dobór respondentów (brak bezpośredniego odniesienia do kierunkowych efektów kształcenia) w procesie weryfikacji efektów kształcenia wykorzystywane są raporty z monitoringu losów absolwentów. Należy jednak podkreślić, że wyniki tych analiz pozwalają na wdrażanie zaleceń dotyczących ogólnej oferty edukacyjnej, wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu pracodawców.

Potwierdzeniem takich działań są przedsięwzięcia podejmowane przez kierownictwo Wydziału zmierzające do szerszego wykorzystania w ramach kształcenia na kierunku *zarządzanie*

technologii informatycznych. Obecnie posiadane zasoby (m.in. urządzenia do nagrywania sekwencji wideo we własnym zakresie, rozwiązania organizacyjne, specjalistyczne doradztwo metodyka) pozwalają na dalszy rozwój technologii informatycznych.

Podejmowane przez Wydział działania w tym zakresie są spójne z realizacją kolejnego celu priorytetowego - zwiększanie stopnia upracticznienia zajęć, który będzie się sprowadzał do wprowadzenia kształcenia dualnego. Pomimo tego, że Wydział identyfikuje swoją słabą stronę jako brak ścisłej współpracy z przedsiębiorcami właśnie w kontekście kształcenia dualnego, to w tym zakresie podejmowane są konkretne działania. Służy temu realizowany obecnie projekt YES 4 YETI z Cereal Partners Poland Toruń-Pacific. Ma on zapewnić studentom możliwości zdobycia doświadczenia biznesowego poprzez uczestnictwo w cyklu warsztatów z różnych obszarów działalności firmy. Można więc stwierdzić, że obecnie Wydział jest dobrze przygotowany do wprowadzenia profilu dualnego, m.in. ze względu na dobre relacje z otoczeniem społeczno – gospodarczym (m.in. poprzez udział praktyków w Komisji ds. Jakości Kształcenia).

Kolejny priorytetowy cel to rozwijanie wśród studentów umiejętności językowych. Na Wydziale prowadzone są zajęcia w językach obcych (zajęcia do wyboru, jak również specjalność anglojęzyczna). Przedsięwzięcia realizowane w tym obszarze wydają się być najslabiej rozwinięte. Przejawia się to w stosunkowo niewielkiej liczbie wyjazdów w ramach programów wymiany międzynarodowej. W tej sferze mieszczą się także opinie wyrażane przez studentów dotyczące formy prowadzenia zajęć z lektoratu, która zakłada istotną ilość zajęć językowych bez bezpośredniego udziału lektora.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.2. - w pełni

3. Uzasadnienie oceny: Zespół oceniający uznaje, że plany rozwoju kierunku *zarządzanie* w istotnym stopniu uwzględniają potrzeby otoczenia i rynku pracy. Są podporządkowane oczekiwaniom interesariuszy wewnętrznych oraz podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1. Opis stanu faktycznego

Wydział Finansów i Zarządzania w Toruniu przyporządkował efekty kształcenia dla kierunku *zarządzanie* do obszaru nauk społecznych, w dziedzinie nauk ekonomicznych, w dyscyplinach: nauki o zarządzaniu, ekonomia i finanse (Zarządzenie nr 46a/2012 Rektora WSB w Toruniu z dnia 1 października 2012). W opisie efektów zdecydowanie dominują nauki o zarządzaniu. Niektóre z efektów kształcenia odnoszą się do zagadnień mikroekonomicznych oraz w mniejszym stopniu również do zagadnień finansów. Można stwierdzić, że Wydział prawidłowo przypisał efekty kształcenia kierunku *zarządzanie* do obszaru, dziedziny i dyscyplin naukowych. Dyscypliny te mają odzwierciedlenie w opisie efektów kształcenia studiów I stopnia.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.3 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny: Zespół oceniający stwierdza, że efekty kształcenia przyjęte na kierunku *zarządzanie* zostały prawidłowo przypisane do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych oraz trzech dyscyplin: nauk o zarządzaniu, ekonomii i finansów.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu praktycznego, do którego/którego kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych, w tym umożliwiają uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu i kompetencji niezbędnych na rynku pracy, oraz dalszą edukację. *

1. Opis stanu faktycznego

Uczelnia określiła efekty kształcenia dla kierunku *zarządzanie* I stopnia w drodze Uchwały nr 53/2012 Konwentu WSB w Toruniu z dnia 19 lipca 2012 r., Uczelnia określiła łącznie 49 efektów (W-

20, U-21, K-8). Efekty są wyodrębnione z obszaru nauk społecznych. Przy wyodrębnieniu wykorzystano wszystkie efekty obszarowe, z zakresu profilu praktycznego. Założone efekty kierunkowe są sformułowane w sposób zrozumiały, są stosunkowo szczegółowe, co należy uznać za ich zaletę z punktu widzenia możliwości ich weryfikacji.

Do każdego przedmiotu określonych jest średnio po 6-8 efektów. Dobrze pokazana jest tożsamość poszczególnych przedmiotów, poprzez opis efektów. Sporadycznie zdarza się, że efekty przedmiotowe i kierunkowe są takie same, ale są to przypadki uzasadnione (np. „Ergonomia i fizjologia pracy”).

W sylabusach w części: „Szczegółowe efekty kształcenia modułu / przedmiotu” pokazane są odniesienia efektu przedmiotowego do kierunkowego. Odniesienia te są na ogół logiczne, merytorycznie uzasadnione. Zestawienie tych zależności znajduje się w macierzy efektów kształcenia. Matryca dobrze pokazuje zależności efekt/przedmiot. Każdy efekt kierunkowy jest realizowany przez kilka przedmiotów. Zaletą przyjętej konstrukcji macierzy jest to, że przedmiotów realizujących jeden efekt nie ma zbyt wiele (na ogół po kilka przedmiotów do jednego efektu), co ułatwia określenie odpowiedzialności za weryfikację konkretnego efektu.

Pracodawcy współpracujący z Uczelnią, obecni na spotkaniu z Zespołem Wizytującym deklarowali, że w sposób skuteczny opiniowali efekty kształcenia. Częściowo potwierdzają to także protokoły z posiedzeń Komisji ds. Jakości Kształcenia, do której zostali zaproszeni przedstawiciele pracodawców. Należy jednak zauważyć, że język, w którym wyrażane są efekty kształcenia nie jest językiem, którym na co dzień posługują się pracodawcy. Stąd też, jak to wynika z informacji pozyskanych od pracodawców w trakcie wizytacji, opiniowali oni, przede wszystkim, przedmioty ujęte w planie studiów oraz przypisane im treści kształcenia, a nie efekty kształcenia. Należy podkreślić, że władze Wydziału mają świadomość tych ograniczeń i starają się im przeciwdziałać w procesie bezpośredniej komunikacji z interesariuszami zewnętrznymi.

Warto natomiast podkreślić pozytywną ocenę wystawianą przez pracodawców studentom i absolwentom akredytowanego kierunku na tle studentów i absolwentów innych Uczelni – głównie dzięki lepszemu przygotowaniu praktycznemu.

W opinii studentów efekty kształcenia realizowane na poszczególnych poziomach kształcenia odpowiadają potrzebom pracodawców. Zaliczenia przedmiotów znajdujących się w ofercie dydaktycznej związanej z akredytowanym kierunkiem nie pozwalają jednak na bezpośrednie uzyskanie certyfikatów lub innych specjalistycznych uprawnień. Sformułowanie efektów kształcenia, według studentów, jest prawidłowe. Są określone w sposób zrozumiały, co sprzyja ich odpowiedniej weryfikacji. Zakładane efekty kształcenia uwzględniają możliwość zdobywania umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych adekwatnych do potrzeb rynku pracy.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.4. - w pełni

3. Uzasadnienie oceny: Zespół oceniający stwierdza, że efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru nauk społecznych i realizowanego profilowi praktycznemu. Są w opinii studentów sformułowane w sposób zrozumiały, co sprzyja ich odpowiedniej weryfikacji. Efekty kształcenia zakładane dla kierunku *zarządzanie* uwzględniają w zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych, i odpowiadają potrzebom pracodawców.

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym. *

1. Opis stanu faktycznego

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. W przypadku kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego uwzględnia także ramowy program zajęć praktycznych określony przez Ministra Zdrowia.

Nie dotyczy

1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami

kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe związane z zakresem ocenianego kierunku oraz potrzeby rynku pracy*.

Treści programowe uwzględnione są w strukturze planu studiów (moduły) oraz zostały określone w sylabusach. Plan studiów ma strukturę modułową. W strukturze planu studiów występują następujące moduły: kształcenia ogólnego, podstawowego, kierunkowego oraz moduł specjalnościowy. Kształcenie prowadzone jest na 8 specjalnościach, w tym jedna jest anglojęzyczna („Logistyka w biznesie”, „Zarządzanie firmą”, „Prawo i zarządzanie w praktyce”, „Zarządzanie zasobami ludzkimi”, „Zarządzanie BHP”, „Marketing, sprzedaż i PR”, „Informatyka w zarządzaniu” oraz „International Business”). Dobór specjalności odpowiada tendencjom na rynku pracy i jest zgodny z zapotrzebowaniem na konkretną wiedzę i umiejętności, m.in.: znajomość zagadnień prawno – zarządczych, zagadnień narzędzi informatycznych w zarządzaniu, znajomości obcego języka biznesu, itp.. W treściach programowych występują zagadnienia przygotowania informatycznego (m.in. dobrym rozwiązaniem jest podzielenie zagadnień technologii informatycznych na 3 przedmioty: „Edytory tekstu”, „Arkusze kalkulacyjne” oraz „Grafika menadżerska i prezentacyjna”). Występują również zagadnienia o charakterze ilościowym, narzędziowym, m.in. na przedmiotach: „Matematyka”, „Statystyka”, „Ekonometria i prognozowanie”. Dobrą praktyką jest wprowadzenie przedmiotu na I roku „ABC studiowania”, na którym student zapoznaje się m.in. z takimi treściami jak: ogólna informacja o studiowanym kierunku, dobre praktyki studiowania, sposobów korzystania z różnorodnych źródeł wiedzy, itd.

Należy podkreślić dużą różnorodność specjalności, co daje studentowi wybór, ale również pomaga w optymalnym dostosowaniu studiowanej tematyki do aktualnych preferencji na rynku pracy.

Treści przedmiotów opisane w sylabusach sporządzone są odrębnie dla każdej z form zajęć (m.in. dla wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, wizyt studyjnych, e-learningu). Treści programowe określone są na ogół szczegółowo, w sposób komunikatywny i zwięzły, odpowiadający nazwie danego przedmiotu. Treści przedmiotów uwzględniają aktualny poziom rozwoju wiedzy z danego przedmiotu (m.in.: w zakresie stosowanych metod, na przykład na takich przedmiotach jak: „Technologie cloud computing”, „Zarządzanie projektami”, „Wizualizacja w e-marketingu”, „Nowoczesne metody organizacji i zarządzania”, itd.). Dobrym rozwiązaniem z punktu widzenia weryfikacji efektów przedmiotowych jest zaznaczenie w sylabusie, które efekty przedmiotowe realizuje opisana tematyka przedmiotu.

Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia potrzeby rynku pracy. Proces doboru treści programowych uwzględnia udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, wykorzystuje analizy rynku pracy, a w proces dydaktyczny z powodzeniem angażowanych jest wielu praktyków.

Ocena spełnienia kryterium 1.5.2. - w pełni

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

Metody dydaktyczne opisane są w sylabusie. W sylabusach występuje wystandaryzowany zestaw metod dydaktycznych, do których należą najczęściej: analiza przypadku, dyskusja, zajęcia e-learningowe, projekty grupowe, samodzielne i grupowe rozwiązywanie zadań. W przypadku niektórych przedmiotów zestaw metod jest zindywidualizowany, np. analiza praktycznych przypadków przedsiębiorstwa realizującego strategię e-marketingowe, rozwiązywanie testów psychologicznych, itp. Właściwą praktyką jest określenie w sylabusie również metod, w ramach indywidualnej pracy studenta. W ramach tych metod stosowane są m.in.: wykonanie zgodnie ze wskazówkami prowadzącego ćwiczenia dwóch projektów zespołowych, zapoznanie się z materiałami dydaktycznymi zamieszczonymi na platformie moodle, aktywny udział w zajęciach e-learningu czy przygotowanie do egzaminu. W przypadkach niektórych przedmiotów należałoby rozważyć, czy metod tych nie poszerzyć o metody aktywizujące (np. dla niektórych przedmiotów o stosunkowo wysokim nakładzie pracy własnej studenta, przewidziano tylko studiowanie literatury, ewentualnie przygotowanie się do egzaminu).

W zdecydowanej większości przypadków w opisie przedmiotów widać zależność: im więcej punktów ECTS przeznaczono na pracę własną studenta, tym więcej aktywności przewidziano dla

studenta w oparciu o zastosowane metody dydaktyczne.

Przykładem zachęcania studentów do samodzielnej pracy jest wykorzystanie platformy e-learningowej. Studenci na niektórych przedmiotach mają określone zadania do rozwiązania, jak również mają zapoznać się z określonymi informacjami (np. materiały do zajęć, nagrania wideo, artykułu z czasopism naukowych, itp.). Część zawartości platformy dostępna jest dla studentów na urządzeniach mobilnych, co również przyczynia się do większej dostępności przedstawianych informacji. Uczelnia stworzyła bardzo dobre warunki do rozwoju stosowanych przez prowadzących metod dydaktycznych, ponieważ w Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. metodyki nauczania. Służy on doradztwem w zakresie stosowanych metod dydaktycznych, jak również przeprowadza hospitacje zajęć z punktu widzenia metodycznego. Stosowane rozwiązania w tym zakresie należy uznać za wzorcowe.

Dobłą praktyką wprowadzoną do programu studiów jest gra decyzyjna o nazwie „Gra kierownicza” realizowana w ramach laboratorium, rozwijająca kompetencje związane z zarządzaniem, podejmowaniem decyzji i współpracą w grupie.

Również instrukcje do niektórych przedmiotów (tzw. manuale) należy uznać za przykład dobrej praktyki, którą warto wdrażać w jeszcze większym stopniu, obejmując nią jak najwięcej przedmiotów. Elementy praktyczności w odniesieniu do poszczególnych zajęć zostały także zawarte w dokumentacji poszczególnych przedmiotów w formie opisów i materiałów dydaktycznych, choć nie wszystkie z nich spełniają warunki praktyczności.

Studenci ocenianego kierunku podczas spotkania z ZO PKA wyrazili opinię, iż metody kształcenia sprzyjają aktywizacji studentów. Samodzielne uczenie się możliwe jest dzięki szeroko rozwiniętemu systemowi e-learningu. Studenci co do zasady są zadowoleni z możliwości nauki w tej formie, jednakże wskazali na problem jakim ich zdaniem jest nauczanie języka angielskiego na odległość. Podczas wspomnianego spotkania większość wypowiedzających się osób wyraziła opinię, iż skuteczniejszą metodą nauczania języków obcych są prowadzone w tradycyjnej formie zajęcia, nieliczni pytani wskazali na efektywność stosowanego dla studentów kierunku sposobu nauczania na odległość. Podkreślili, iż metody kształcenia umożliwiają im osiągnięcie efektów kształcenia, doceniając przy tym elastyczność nauczycieli akademickich względem oczekiwań studentów odnoszących się do sposobów prowadzenia zajęć. Zdaniem studentów ocenianego kierunku metody prowadzenia zajęć sprzyjają nabywaniu umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przydatnych na rynku pracy.

Ocena spełnienia kryterium 1.5.3 - w pełni

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

Na kierunku *zarządzanie* na studiach I stopnia kształcenie trwa 6 semestrów. W toku studiów student ma 2.156 h kontaktowych na studiach stacjonarnych oraz 1.652 h na studiach niestacjonarnych. Praktyki trwają 480 h. Łączna liczba punktów ECTS w toku studiów wynosi 191. Czas trwania kształcenia oraz przewidziany w programie studiów łączny nakład pracy na poszczególnych przedmiotach jest w zupełności wystarczający do zrealizowania efektów kształcenia i zakładanych treści programowych dla kierunku *zarządzanie*.

Ocena spełnienia kryterium 1.5.4 - w pełni

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.

Jednostka w programie studiów określiła wszystkie podstawowe wskaźniki związane z punktacją ECTS. Na kierunku *zarządzanie* I stopnia za zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela student otrzymuje 52 – 53 punkty (w zależności od specjalności) na studiach niestacjonarnych oraz 71 – 73 punkty na studiach stacjonarnych. Wielkości te są ustalone prawidłowo, na realnym poziomie. Odpowiadają one sumarycznej liczbie punktów ECTS w toku studiów wraz z uwzględnieniem konsultacji.

Łączna liczba punktów ECTS jaką student utrzymuje za przedmioty z zakresu nauk podstawowych właściwych dla ocenianego kierunku wynosi 51 punktów. Przedmioty podstawowe

dobrze oddają charakter kierunku *zarządzanie*. Do przedmiotów tych zależą m.in.: „Podstawy zarządzania”, „Nauka o organizacji”, „Mikroekonomia”, „Finanse”, „Statystyka”, „Ekonometria i prognozowanie”, „Podstawy prawa z elementami prawa cywilnego, „Podstawy prawa gospodarczego, „Prawo pracy”, itd.

Programy studiów stacjonarnych i niestacjonarnych dla akredytowanego kierunku obejmują moduły zajęć powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze powyżej 50% ogólnej liczby punktów ECTS niezbędnych do uzyskania kwalifikacji.

Za zajęcia o charakterze praktycznym, w tym zajęcia laboratoryjne, warsztatowe i projektowe student studiów niestacjonarnych otrzymuje 107,2 punktów, a stacjonarnych 107,6. W tym przypadku liczba punktów wydaje się być zawyżona, ponieważ niektóre z zajęć (nawet w pełni wykładowe) zostały zaliczone do zajęć o charakterze praktycznym. Na przykład: „Zarządzanie projektami” (30 h wykładu, 30 h konwersatorium, 10 h projekt), „Zarządzanie jakością” (30 h wykład, 30 h konwersatorium), „Finanse przedsiębiorstwa” (30 h wykładu, 30 konwersatorium).

Za niezwiązane z kierunkiem studiów zajęcia ogólnouczelniane lub zajęcia na innym kierunku studiów student otrzymuje 11 punktów, co przyczynia się do zdobycia kompetencji, które nie są bezpośrednio związane ze studiowaniem kierunkiem studiów, a zwiększającym szanse absolwenta na rynku pracy (np. „Grafika menedżerska i prezentacyjna”).

Za zajęcia z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych student otrzymuje 2 punkty, za zajęcia z języka obcego 10 punktów. Uczelnia określiła również liczbę punktów za zajęcia z wychowania fizycznego (0 punktów – zajęcia te są fakultatywne), zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Oznacza to, że nie wszyscy studenci zrealizują zajęcia z wychowania fizycznego. Zajęcia te powinny być zatem ujęte w programie studiów jako obowiązkowe.

Za praktyki zawodowe student otrzymuje 18 punktów.

Powyższe wielkości punktów ECTS odpowiadają wymiarowi godzinowemu poszczególnych przedmiotów oraz szacowanej wielkości pracy własnej studenta. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności z zapisami Rozporządzenia MNiSW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Ocena spełnienia kryterium 1.5.5 - w pełni

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej

Plan studiów na kierunku *zarządzanie* przewiduje wybór modułów studiów przez studenta.

Student za zajęcia do wyboru otrzymuje łącznie 74 punkty ECTS. W skład przedmiotów do wyboru wchodzi m.in. język obcy (10 punktów), seminarium dyplomowe (17), blok wykładów do wyboru (4), przedmioty na poszczególnych specjalnościach (25). Ponadto jako moduł do wyboru zaliczana jest praktyka zawodowa (18 punktów). Można zatem stwierdzić, że plan studiów zapewnia studentowi wybór 39% łącznej liczby punktów ECTS, jaką student otrzymuje w toku studiów.

Elastyczność studiów jest na ocenianym kierunku oparta na dokonaniu przez studentów wyboru specjalności, gdzie każda z nich charakteryzuje się innym katalogiem przedmiotów, realizując przy tym kierunkowe efekty kształcenia. Zdaniem studentów ocenianego kierunku oferta specjalności jest bogata, jednakże część osób obecnych na spotkaniu z ZO PKA wyraziła ubolewanie, iż część z nich ze względu na zbyt małą liczbę chętnych nie została uruchomiona.

Ocena spełnienia kryterium 1.5.6 - w pełni

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia

warunki określone przepisami prawa, w tym w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych, które powinny odbywać się w warunkach rzeczywistych.

Formy zajęć dydaktycznych określone są w sylabusach przedmiotów. W programie studiów na kierunku *zarządzanie* występują następujące formy zajęć: wykłady, konwersatoria, zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz projekt. W strukturze form zajęć wykłady stanowią 28,6% i 34,1% ogólnej liczby godzin (odpowiednio studia niestacjonarne i stacjonarne), e-learning 16,0% i 12,4%, konwersatoria 51,2% i 49,6% oraz zajęcia projektowe 4,2% i 3,9%. Struktura form zajęć jest prawidłowa. Dominują zajęcia o charakterze aktywizującym (konwersatoria, zajęcia projektowe) co jest właściwym rozwiązaniem dla profilu praktycznego. Praca własna studenta, oprócz tradycyjnych aktywności (np. studiowanie literatury) jest przewidziana w formie e-learningu i zadań projektowych, indywidualnych i zespołowych, w zależności od rodzaju zadania. Formy zajęć i ich struktura na kierunku *zarządzanie* w pełni sprzyjają realizacji założonych efektów kształcenia, zarówno przedmiotowych, jak również kierunkowych.

Organizacja zajęć na kierunku *zarządzanie* nie budzi istotnych zastrzeżeń. Na studiach stacjonarnych zajęcia odbywają się w blokach 1,5 godziny, z przerwami 15 minutowymi. Na studiach niestacjonarnych harmonogram zjazdów przewiduje od 7 do 12 zjazdów w semestrze w zależności od roku i liczby godzin zajęć w semestrze. Zajęcia odbywają się na ogół w blokach 1,5 godziny. Przerwy trwają od 10 do 15 minut. Na ogół zajęcia odbywają się w dwóch blokach. W niewielu przypadkach występuje trzeci blok, ale są to wówczas zajęcia w innej formie (konwersatoria). W planie nie zauważono tendencji do nadmiernego blokowania zajęć. W niektóre dni na studiach niestacjonarnych zajęcia odbywają się do godz. 19:50.

Na organizację zajęć ma również wpływ liczebność grup. Zajęcia odbywają się w kilku kategoriach grup zajęciowych, tj.: wykładowe, językowe, konwersatoryjne, seminaryjne informatyczne (laboratoryjne) oraz specjalnościowe. Grupy wykładowe, w zależności od formy studiów i roku liczą ok. 100 osób. Grupy konwersatoryjne są liczą ok. 20-30 studentów. Wyjątkiem są stosunkowo duże grupy na II roku studiów (33-42 studentów). Liczebność grup językowych nie budzi zastrzeżeń. W pojedynczych przypadkach występują zbyt duże grupy seminaryjne (nawet 35 osób). W tym zakresie należałoby monitorować liczebność grup, również w zależności od przewidywanego odsiewu na poszczególnych latach studiów.

Założone i realizowane dla zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym formy kształcenia odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z akredytowanym kierunkiem, ale sugeruje się jeszcze większe i skuteczniejsze aktywizowanie studentów podczas niektórych zajęć (np. ćwiczeń z marketingu).

Założone i realizowane dla zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym formy kształcenia umożliwiają studentom uzyskanie kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, jednak warto w jeszcze większym stopniu stosować metody aktywizujące studentów w trakcie zajęć.

W opinii studentów wizytowanego kierunku organizacja zajęć sprzyja osiągnięciu efektów kształcenia niezbędnych do uzyskiwania umiejętności praktycznych, a także kompetencji społecznych koniecznych do wykonywania pracy zawodowej. Zajęcia odbywają się w grupach z niewielką ilością studentów, co dobrze wpływa na skuteczność nauczania podczas prowadzonych zajęć oraz zdaniem studentów wzmacnia ich praktyczny wymiar. Dla wizytowanego kierunku prowadzi się kształcenie na odległość, studenci otrzymują wsparcie merytoryczne oraz techniczne w zakresie wykorzystania platformy e-learningowej. Zgodnie z Regulaminem Studiów Wyższej Szkoły Bankowej wprowadzonym Uchwałą nr 3/2015 z dnia 16 kwietnia 2015 roku student wyróżniający się dobrymi wynikami w nauce ma prawo ubiegać się o Indywidualny Plan Studiów i Program Kształcenia (IPSiPK), to samo uprawnienie dotyczy studentów studiujących na dwóch kierunkach lub specjalnościach. Nie jest to jednak katalog zamknięty, Dziekan może udzielić zgody na IPSiPK w szczególnie uzasadnionych okolicznościach. Ponadto dla studentów, którzy w uzasadnionych przypadkach nie mogą się kształcić w trybie zwykłym przeznaczono Indywidualny Tryb Studiów, z której mogą skorzystać m.in. osoby niepełnosprawne oraz pracujące zawodowo, niemające możliwości realizacji procesu kształcenia w zwykłym trybie.

Ocena spełnienia kryterium 1.5.7 - w pełni

1.5.8. Jednostka określiła efekty kształcenia dla praktyk zawodowych i metody ich weryfikacji, zapewnia realizację tych praktyk w wymiarze określonym dla programu studiów o profilu

praktycznym, a także ich właściwą organizację, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

Organizacja, program praktyki, przebieg i jej rozliczenie są uregulowane w Uchwale nr 178/2013 Konwentu Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu, co jest zgodne ze Statutem Uczelni. Plan studiów przewiduje realizację praktyk studenckich na trzech ostatnich semestrach w wymiarze 12 tygodni (420 godzin) z podziałem na praktykę zawodową i praktykę zawodową - dyplomową. Praktyka zawodowa odbywa się w oparciu o porozumienie pomiędzy Uczelnią a miejscem odbywania praktyk. Student może ubiegać się o całkowite lub częściowe zaliczenie praktyki na podstawie wykonywanej pracy zawodowej, o ile zakres wykonywanych obowiązków spełnia wymagania programu praktyk. Jednostka określiła efekty kształcenia dla praktyk zawodowych (zarówno zawodowych, jak i dyplomowych) w sposób prawidłowy. Założone efekty kształcenia przypisane poszczególnym komponentom (wiedza, umiejętności, kompetencje) są możliwe do osiągnięcia w założonym czasie trwania praktyk, z jedynym wyjątkiem, który może rodzić wątpliwości – efekt z kategorii kompetencji społecznych „Potrafi pracować w zespole pełniąc w nim różne role”, jest bardzo trudnym do osiągnięcia w trakcie 8 tygodni praktyk (choć z drugiej strony jest sformułowany bardzo ogólnie). Przeporządkowana punktacja ECTS oraz sylabusy dla praktyk są opracowane rzetelnie i szczegółowo – oprócz efektów przypisanych poszczególnym trzem obszarom zawierają m.in. założenia i cele kształcenia, treści programowe przypisane do poszczególnych efektów, metody dydaktyczne, opis sposobów sprawdzenia osiągnięcia efektów oraz opis sposobu zaliczenia praktyki („Praktyka zawodowa jest zaliczana na podstawie prawidłowo wypełnionego przez studenta sprawozdania oraz zaświadczenia wystawionego przez opiekuna praktyk. Zgodnie z obowiązującym regulaminem praktyk: rozdz. III Tryb zaliczania praktyk §5 Tok realizacji praktyk studenta podlega hospitacji przez opiekuna”).

Praktyki (zawodowe, dyplomowe) realizuje i koordynuje Biuro Karier (BK; student może też organizować praktyki indywidualnie), co z organizacyjnego punktu widzenia należy uznać za mocną stronę systemu praktyk. Szczegółowo opracowana została także dokumentacja dot. poszczególnych procedur związanych z praktykami. Zaliczenia praktyki dokonuje dziekan lub uprawniony pracownik BK. Student może ubiegać się o całkowite lub częściowe zaliczenie praktyki zawodowej na podstawie wykonywanej pracy lub prowadzonej działalności gospodarczej, a założone dla praktyk efekty kształcenia umożliwiają ich skuteczną weryfikację w tego typu przypadkach.

Ponadto zostały opracowane programy praktyk dla poszczególnych specjalności (w tym także część ogólna dla wszystkich) odpowiadające założonym efektom kształcenia.

Efekty kształcenia sformułowane dla praktyk zawodowych są dostosowane do specjalności; częściowo były omawiane z pracodawcami w ramach prac Komisji ds. Jakości (niektóre z nich były modyfikowane lub zmieniane na podstawie opinii pracodawców).

Weryfikacja efektów sformułowanych dla praktyk zawodowych odbywa się na zaświadczeniu i sprawozdaniu. Kluczowa w procesie weryfikacji jest opinia opiekuna na podstawie obserwacji. Zaświadczenia i sprawozdania nie odnoszą się bezpośrednio do efektów kształcenia określonych w sylabusach dla praktyk, a do programów praktyk. Sugeruje się zatem wprowadzenie do dokumentacji wyników weryfikacji efektów osiąganych na praktykach zawodowych. W ramach określonej procedury wprowadzono także elementy kontroli praktyk. Jest to m.in. weryfikacja nowych firm na podstawie oficjalnych dokumentów (EDG, KRS), umowy z firmami zawierające odpowiednie zapisy, w wybranych przypadkach wyrywkowa kontrola telefoniczna firm (ten ostatni element nie jest formalnie ujęty w procedurze).

Programy praktyk są opracowane dla poszczególnych specjalności i są powiązane z efektami kształcenia dla praktyk. Z uwagi na potrzebę elastycznego podejścia do możliwości podmiotu przyjmującego na praktykę bazują także na konsultacjach z pracodawcami.

Przy wyborze miejsca odbywania praktyki uwzględnia się, poza studiowaną specjalnością: predyspozycje studenta, jego preferencje oraz wyniki w nauce. W opinii studentów proces odbywania praktyk należy do mocnych stron procesu kształcenia na wizytowanym kierunku. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali na trudność, jaką jest konieczność odbycia praktyki podczas gdy podejmują oni pracę zawodową, a ich zajęcie uniemożliwia im uzyskanie zaliczenia praktyk w ramach obowiązków wykonywanych w miejscu pracy. Studenci rozumieją jednak, że jest to trudność która nie wynika ze złej woli władz Uczelni, doceniając przy tym możliwość odbywania praktyki w tym samym

wymiarze, ale przez dłuższy okres czasu. Ich zdaniem liczba miejsc w których mogą odbywać praktykę jest zadowalająca.

Ocena spełnienia kryterium 1.5.8 - w pełni

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi Uczelniami lub instytucjami naukowymi

W programie studiów przewidziane są zajęcia prowadzone w języku obcym (angielskim), jak również w ofercie występuje specjalność „International Business”. W roku akademickim 2014/2015 była obroniona jedna praca w języku angielskim (pisana przez 3 studentów). Wydział w r.a. 2014/2015 zrealizował 11 przedmiotów prowadzonych w języku angielskim. Ponadto dostępna jest oferta zajęć obcojęzycznych w ramach innych specjalności i kierunków jest prowadzonych przez wykładowców zagranicznych. W latach 2007 -2015 wykłady tego typu były prowadzone przez wykładowców z Niemiec, Holandii, Litwy, Stanów Zjednoczonych, Turcji i Hiszpanii. W roku akademickim 2014/15 nie uruchomiono specjalności anglojęzycznej.

Wydział Zarządzania i Finansów w Toruniu bierze udział w programie Erasmus+. W ostatnich trzech latach na wymianę w ramach programu Erasmus wyjechało łącznie (studia i praktyki) 50 studentów (w kolejnych latach: 14, 13, 23 studentów). W tym okresie przyjechało 17 studentów.

Uczelnia korzysta ponadto z doświadczeń Franklin University (USA), z którym został przygotowany program studiów MBA. W oparciu o powyższe informacje można stwierdzić, że stopień umiędzynarodowienia programu studiów na kierunku *zarządzanie* nie jest duży, ale Wydział stwarza studentom możliwości wyjazdów i uczestnictwa w zajęciach obcojęzycznych. Świadczą o tym: podpisane umowy w ramach programu Erasmus+, stworzona oferta zajęć w językach obcych, łącznie z ofertą specjalności, zarówno dla studentów polskich, jak i przyjeżdżających w ramach wymiany międzynarodowej oraz funkcjonujący system rozliczania nakładu pracy studenta.

Studenci mają zastrzeżenia co do sposobu prowadzenia zajęć, zdaniem większości z nich platforma e-learningowa nie jest tak skutecznym sposobem nauki jak bezpośrednie spotkanie z lektorem. Należy podkreślić, że studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA stwierdzili, iż internacjonalizacja kształcenia nie budzi ich zainteresowania. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest fakt, że studenci w zdecydowanej większości podejmują prace zawodową, która znacznie ogranicza ich mobilność. Należy jednak stwierdzić, że Uczelnia bardzo dobrze wywiązuje się z zadania informowania studentów o ich możliwościach w tym zakresie, organizując spotkania a także akcje informacyjne, których tematem są program wymiany międzynarodowej, a także program praktyk międzynarodowych. Z przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji wynika, iż międzynarodowa wymiana studencka dotyczy zaledwie kilku osób wyjeżdżających, a także kilku osób przyjeżdżających studiować na Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu.

Ocena spełnienia kryterium 1.5.9 - w pełni

2. Ocena spełnienia kryterium 1.5 z uwzględnieniem kryteriów od 1.5.1. do 1.5.9 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny: Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji na poziomie studiów I i II stopnia dla kierunku zarządzanie o profilu praktycznym. Program spełnia wymogi określone przepisami prawa oraz sprzyja nabywaniu przez studentów umiejętności praktycznych .Treści kształcenia , metody dydaktyczne i formy zajęć odpowiadają zakresowi odpowiednich dyscyplin naukowych i oczekiwaniom rynku pracy .

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1. Opis stanu faktycznego

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

Uczelnia określiła zasady rekrutacji w drodze uchwały nr 42/2014 Konwentu WSB w Toruniu z dnia 4 kwietnia 2014 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w r.a. 2015/2016. Uchwała rekrutacyjna zawiera podstawowe postanowienia dotyczące postępowania rekrutacyjnego, w

tym również dla kandydatów, którzy świadectwo dojrzałości uzyskali za granicą oraz w kraju nieobjętym umową międzynarodową. O przyjęcie na studia przyjmowani są do wyczerpania limitu miejsc, który określa Konwent. Warunki rekrutacji nie zawierają zapisów dyskryminujących. Warunki rekrutacji określone przez Konwent nie budzą zastrzeżeń. Procedura rekrutacyjna jest przejrzysto opisana na stronie internetowej Uczelni.

Ocena spełnienia kryterium 1.6.1.-w pełni

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia zostały określone w Uchwale nr 65/2015 Konwentu Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu. Przyjęte rozwiązania bazują na rezultatach projektu pt. „Nowy model kształcenia – uznanie efektów kształcenia pozaformalnego i nieformalnego w kształceniu na poziomie wyższym na kierunku *Zarządzanie*”, który był realizowany w latach 2012-2015 przez Wyższą Szkołę Bankową w Gdańsku w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Model obejmuje również możliwość zaangażowania pracodawców w proces uznawania efektów uczenia się (głos doradczy), a sam proces jego budowania i testowania modelu, który miał miejsce w trakcie realizacji projektu także obejmował udział przedstawicieli pracodawców. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla akredytowanego kierunku.

Ocena spełnienia kryterium 1.6.2.-w pełni

2. Ocena spełnienia kryterium 1.6 z uwzględnieniem kryteriów od 1.6.1. do 1.6.2 - w pełni

3. **Uzasadnienie oceny:** Zasady i procedury rekrutacji uwzględniają zasadę równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku. W opinii studentów wizytowanego kierunku zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na kierunku zarządzanie. Uczelnia opracowała zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na prowadzonych kierunkach które umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla kierunku zarządzanie .

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1. Opis stanu faktycznego

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, w toku praktyk zawodowych, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

Podstawowa informacja dotycząca metod weryfikacji efektów kształcenia określona jest na poziomie przedmiotu i zawarta jest w sylabusach w części „Opis sposobu sprawdzenia osiągnięcia efektów kształcenia”. W ujęciu tabelarycznym do każdego efektu przedmiotowego przypisana jest metoda jego weryfikacji. Układ taki jest przejrzysty i jednoznacznie określa metodę weryfikacji konkretnego efektu. W przypadku każdego przedmiotu określonych jest kilka metod weryfikacji (na ogół 3-4 metody). Do najczęściej stosowanych zalicza się: egzamin, test, rozwiązywanie studium przypadku, prezentacja w grupie, aktywność na zajęciach, rozwiązywanie zadań. Zestaw metod jest prawidłowo zróżnicowany w zależności od przedmiotu. Ujęcie metod weryfikacji w sylabusie pozwala na rozróżnienie metod weryfikujących poszczególne grupy efektów (wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne). W przeważającej większości metody weryfikacji są dobrze dobrane. W sporadycznych przypadkach występują pewne wątpliwości co do możliwości weryfikacji kompetencji społecznych zaproponowanymi metodami (np. efekt przedmiotowy przedmiotu „Zarządzanie karierą” z zakresu kompetencji społecznych „Dbaj o klimat i atmosferę w miejscu pracy” jest weryfikowany za

pomocą kolokwium).

Sposób weryfikowania efektów w procesie dyplomowania, w szczególności na egzaminie dyplomowym jest określony w Regulaminie studiów w rozdziałach: „Praca dyplomowa”, „Egzamin dyplomowy” oraz „Ukończenie studiów”. Uregulowane są takie zagadnienia jak m.in.: zasady wyboru promotora, tryb zatwierdzania tematów prac dyplomowych, zasady powoływania recenzenta pracy, zasady przystąpienia do egzaminu dyplomowego, itp. Szczegółowe zasady oraz wytyczne dotyczące pracy i egzaminu dyplomowego określa procedura uzyskiwania tytułu zawodowego licencjata / magistra. Dokumenty te dobrze określają ramy formalne procesu dyplomowania.

Tematyka prac dyplomowych nie budzi zastrzeżeń. Przeanalizowano 166 prac dyplomowych obronionych w r.a. 2014/2015. Zdecydowana większość prac to prace z dyscypliny nauk o zarządzaniu. W pojedynczych pracach tematyka dotyczy ekonomii (np. rynek pracy) oraz finansów. W jednym przypadku praca dotyczyła, przede wszystkim zagadnień związanych z informatyką, z krótką częścią (podpunkt) nawiązującą do aspektów ekonomicznych („Zarządzanie stroną www hodowli psów rasy Golden Retriever”). Prace odpowiadają efektom kierunku *zarządzanie*. Prace sprawdzane są w systemie antyplagiatowym (od r.a. 2015/2016 obowiązkowo).

Przy ogólnej, dobrej ocenie procesu dyplomowania wątpliwości budzą licencjackie prace grupowe. Prace licencjackie pisane są w grupach 2-4 osób. Przegląd prac pozwala stwierdzić, że nie w każdym przypadku ten sposób pisania jest uzasadniony, z punktu widzenia możliwości weryfikacji efektów kształcenia. Dotyczy to w szczególności prac, które mają charakter pracy w przeważającej mierze opisowej, z częścią badawczą na poziomie podstawowym. Dodatkowo prace nie mają określonego (poza wyjątkami) wkładu poszczególnych studentów w całość pracy (w postaci określenia opracowanej części pracy lub zagadnień, za które odpowiadał dany student). Ten element weryfikacji efektów kształcenia powinien zostać doprecyzowany (np. w postaci określenia zasad dotyczących m.in.: charakteru prac, które mogą być w taki sposób pisane, jak określać wkład poszczególnych studentów, jak oceniać w sposób adekwatny do wkładu pracy).

Egzamin dyplomowy odbywa się indywidualnie dla każdego studenta. Student na egzaminie otrzymuje trzy pytania (z czego dwa są losowane): jedno z zakresu kierunku, drugie specjalności oraz trzecie z pracy. Lista obejmuje 40 zagadnień do przygotowania na egzamin (30 z zakresu kierunku i 10 ze specjalności), stosunkowo ogólnych, mających charakter bardziej zagadnień, niż konkretnych pytań. Podane zagadnienia pozwalają na dobrą weryfikację zdobytej przez studenta wiedzy w toku studiów. Oceny na egzaminie są zróżnicowane.

Podsumowując, można stwierdzić, że proces dyplomowania opiera się na prawidłowych zasadach i pozwala tym samym na zapewnienie realizacji celów i efektów kształcenia związanych z tym elementem procesu kształcenia.

Weryfikacja efektów w oparciu o prace przejściowe i egzaminacyjne przebiega prawidłowo. Prace są na ogół dobrze opisane (zaznaczenie poprawnych odpowiedzi, liczba punktów, ocena, w mniejszym stopniu pisane są uwagi). Teczki z pracami są kompletne, znajdują się w nich również prace egzaminów zerowych, poprawkowych, sylabus przedmiotu, kopia protokołu egzaminacyjnego. Oceny z prac są zróżnicowane.

Języki obce prowadzone są na platformie e-learningowej z wykorzystaniem oprogramowania Rosetta Stone, w systemie blended – learning. Zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych konwersatoria stanowią 10 h, e-learning 140 h oraz praca własna studenta 100 h. W całym cyklu trwania przedmiotu zapewnione są konsultacje z bezpośrednim udziałem lektorów. Końcowy egzamin odbywa się w siedzibie Uczelni.

Ze względu na fakt, że nauka języków jest jednym z kluczowych kierunków rozwoju *zarządzania* należałoby monitorować ten obszar, szczególnie w kontekście krytycznych opinii wyrażanych przez studentów.

Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia sformułowane zarówno dla praktyk zawodowych, jak też pozostałych przedmiotów związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym są adekwatne do założonych efektów kształcenia, umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia ich osiągnięcia. W toku praktyk zawodowych metodą sprawdzania i oceniania jest obserwacja opiekuna ze strony zakładu praktyk, co jest trafną i adekwatną metodą. Dokumentowanie przebiegu praktyk opiera się na wzorach kilku dokumentów, stanowiących elementy sformalizowanej i precyzyjnie opisanej procedury.

Z perspektywy studentów system oceniania jest zrozumiały i nie powoduje trudności

interpretacyjnych. Informacje na temat systemu oceny efektów kształcenia i możliwości weryfikacji zakładanych celów zawarte są w sylabusach, do których dostęp mają studenci. System obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia, tj. wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne. Efekty kształcenia w sylabusach są podzielone w sposób przejrzysty. Zdaniem studentów wizytowanego kierunku przyjęte metody oceny osiągania efektów kształcenia są odpowiednie i uwzględniają zasady sprawiedliwości, równych szans, a także są pomocne w procesie uczenia się. System umożliwia zmierzenie i ocenę efektów kształcenia na poszczególnych etapach, umożliwiając weryfikację efektów kształcenia studenta. Zdaniem studentów wizytowanego kierunku obecnych na spotkaniu z ZO PKA metody sprawdzania i oceniania osiągania efektów kształcenia pozwalają weryfikować nabywanie przez nich umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych wykorzystywanych na rynku pracy. Studenci wskazali na skuteczność metod stosowanych podczas procesu dyplomowania oraz praktyk zawodowych. Studenci wskazali jednak na pewne wątpliwości związane z weryfikacją efektów kształcenia uzyskiwanych przy nauczaniu językach obcych, wyrażając negatywną opinię na temat prowadzenia zajęć za pomocą platformy e-learningowej, jednakże nie mając zastrzeżeń co do samego sposobu oceniania.

Ocena spełnienia kryterium 1.7.1.-w pełni

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć. *

Ogólne zasady oceny efektów kształcenia są sformułowane w Regulaminie studiów, w szczególności warunki zaliczenia semestru i roku oraz poszczególnych przedmiotów, zasady otrzymywania wpisu na kolejny semestr, obowiązująca skala ocen, zasady przystępowania i przeprowadzania zaliczeń i egzaminów, itp. Sposób oceniania został szczegółowo określony w sylabusach przedmiotów. W części „Sposób zaliczenia” dokładnie określono jakie elementy wchodzi w skład zaliczenia oraz liczba punktów, którą student zobowiązany jest uzyskać z poszczególnych części zaliczenia. Ponadto określona jest liczba punktów konieczna do osiągnięcia na poszczególne oceny. Ten element oceny osiąganych efektów jest dobrze opisany we wszystkich sylabusach, z uwzględnieniem specyfiki przedmiotu.

W przypadku zajęć prowadzonych na platformie e-learningowej system oceny efektów jest prawidłowy. Powiązania utworzone w sylabusie pozwalają określić jaki zakres zagadnień jest realizowany na platformie, które z efektów przedmiotowych są realizowane w tej formie oraz pokazane są metody weryfikacji każdego z efektów.

Analiza wystawianych ocen w ostatniej sesji egzaminacyjnej pozwala stwierdzić, że struktura ocen jest prawidłowa, oceny są zróżnicowane, z niewielką przewagą ocen dobrych i bardzo dobrych. Największy odsetek w kolejności, stanowią oceny dobre (22,4%), bardzo dobre (21,3%), dostateczne (19,9%) dostateczne plus (14,9%), dobre plus (14,6%) oraz niedostateczne (6,9%). Na dyplomie najczęściej było ocen dobrych (33,7%), dobrych plus (27,1%), dostatecznych plus (25,3%), dostatecznych (9,7%) oraz bardzo dobrych (4,2%).

Stosowany system ocen jest kompletny i przejrzysty, wymagania wobec studentów są jasne i wystandaryzowane. Studenci informacje o sposobie oceniania (m.in. regulamin studiów, sylabusy) mają dostępne w extranecie. Można zatem uznać, że sprawdzanie i ocenianie efektów kształcenia przebiega prawidłowo.

Organizacja procesu dyplomowania nie budzi wątpliwości, egzaminy dyplomowe przeprowadzane są zgodnie z właściwymi zasadami. System oceniania jest zdaniem studentów adekwatny do zakładanych efektów kształcenia. W opinii studentów wizytowanego kierunku, uczestniczących już w seminariach dyplomowych są one prowadzone na odpowiednim poziomie merytorycznym, w sposób przystępny dla studenta. Informacje na temat systemu oceniania na poszczególnych kursach studenci pozyskują od nauczycieli akademickich. Sposób weryfikacji uzyskiwania efektów kształcenia jest również opisany w sylabusach. Zdaniem studentów informacje podawane w sylabusach znajdują odzwierciedlenie w prowadzonych zajęciach. Nauczyciele akademicy nie zmieniają zasad oceniania podczas trwania roku akademickiego. Opis efektów kształcenia zawarty w sylabusach z punktu widzenia studentów jest kompletny. Dla wizytowanego

kierunku prowadzi się kształcenie na odległość, studenci wizytowanego kierunku wyrazili swoje niezadowolenie nauczaniem języka angielskiego tą metodą. Jednak pomimo negatywnej opinii odnoszącej się do przedmiotu nauczania za pośrednictwem platformy e-learningowej, same metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia na odległość są słuszne.

Ocena spełnienia kryterium 1.7.2.w pełni

2. Ocena spełnienia kryterium 1.7 z uwzględnieniem od 1.7.1. do 1.7.2 - w pełni.

3. Uzasadnienie oceny - System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, co potwierdzili w swojej opinii studenci.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia
Ocena – w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 2 - Spełnione zostały kryteria dotyczące minimum kadrowego kierunku *zarządzanie* na studiach I stopnia. Dorobek naukowy osób zaliczonych do minimum kadrowego należy do dyscyplin naukowych, w których określone zostały efekty kształcenia. Większość osób posiada doświadczenie zawodowe odpowiadające potrzebom kierunku. Obsada zajęć nie budzi zastrzeżeń. Zajęcia praktyczne prowadzone są wyłącznie przez osoby posiadające znaczne doświadczenie zawodowe, zgodne z opisem efektów kształcenia w zakresie umiejętności na poziomie prowadzonych przedmiotów oraz kierunku, co realizuje cele kształcenia na profilu praktycznym.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 2. - Dbalność o stały rozwój naukowy i dydaktyczny nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe, kontynuacja współpracy z odpowiednią kadrą prowadzącą zajęcia o charakterze praktycznym. Wprowadzenie do polityki kadrowej kryterium oceny kadry akademickiej w zakresie innowacyjności procesu dydaktycznego. Zaleca się rozważenie zmiany formy jeszcze większej liczby zajęć z wykładów na warsztaty lub konwersatoria

2.1 Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy, który zapewnia realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku, lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. *

1. Opis stanu faktycznego

Uczelnia do minimum kadrowego przedstawiła 9 osób, w tym 3 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 6 doktorów. Analiza dorobku naukowego, doświadczenia zawodowego, obciążenia dydaktycznego oraz złożonych oświadczeń pozwala stwierdzić, iż osoby wskazane przez Uczelnię spełniają wszystkie wymagania określone przepisami prawa. Zatem Zespół oceniający zaliczył do minimum kadrowego wszystkie wskazane osoby. Dorobek naukowy posiadają wszyscy proponowani nauczyciele. Wszystkie osoby posiadają aktualny dorobek naukowy, który osadzony jest w dyscyplinach: nauki o zarządzaniu oraz ekonomia a więc w tych dyscyplinach, do których odnoszą się efekty kształcenia. Dorobek ten skoncentrowany jest na takich zagadnieniach jak: *zarządzanie* strategiczne, *zarządzanie* przedsiębiorstwem, *zarządzanie* wiedzą, *zarządzanie* projektami, *zarządzanie* innowacjami, *zarządzanie* zasobami ludzkimi, marketing, badania marketingowe, prognozowanie zjawisk ekonomicznych. Ponadto osiem osób (a więc 89%) z minimum kadrowego posiada doświadczenie zawodowe odpowiadające opisowi efektów kształcenia w zakresie umiejętności na poziomie kierunku oraz prowadzonych przedmiotów. Liczba nauczycieli stanowiących minimum kadrowe w stosunku do liczby studentów wynosi 1:105, co spełnia określone wymagania.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.1 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny - Zespół oceniający na podstawie analizy dorobku naukowego, doświadczenia zawodowego, analizy obciążeń dydaktycznych i złożonych oświadczeń stwierdza że wszystkie osoby proponowane do minimum kadrowego spełniają wymogi w tym zakresie (posiadają dorobek naukowy

w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i ekonomia, a więc w dyscyplinach w których określono efekty kształcenia, prowadzą zajęcia w odpowiednim wymiarze godzin i deklarują właściwą przynależność do minimum kadrowego) i zostały zaliczone do minimum kadrowego. Wydział spełnia zatem minimum kadrowe dla kierunku *zarządzanie* na studiach I stopnia.

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym zajęcia warsztatowe, są prowadzone na ocenianym kierunku przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie. *

1. Opis stanu faktycznego

Zajęcia na kierunku *zarządzanie* na studiach I stopnia prowadzi 106 osób, w tym 3 profesorów, 11 doktorów habilitowanych, 59 doktorów i 42 osoby z wykształceniem magistra, w tym 9 lektorów języka obcego. Wśród kadry akademickiej dominują osoby reprezentujące swoim dorobkiem naukowym obszar nauk społecznych - 55 osób, w tym 5 dziedzinę nauk społecznych, 47 nauk ekonomicznych, 3 dziedzinę nauk prawnych. Ponadto są reprezentanci obszaru nauk humanistycznych w dziedzinie nauk humanistycznych - 5 osób, a 8 osób reprezentuje dziedzinę nauk matematycznych, 2 nauki fizyczne, 1 osoba dziedzinę nauk technicznych oraz jedna nauk o ziemi. Osoby z wykształceniem magisterskim posiadają doświadczenie zawodowe zgodne z opisem efektów kształcenia w zakresie umiejętności na poziomie przedmiotów które prowadzą. Osoby te są członkami rad nadzorczych, właścicielami przedsiębiorstw lub firm usługowych, zatrudnione są na stanowiskach menedżerów, dyrektorów firm, specjalistów ds. marketingu, księgowych, inspektorów, specjalistów w zakresie zarządzania kadrami administracji państwowej i samorządowej, radców prawnych. Obsada zajęć nie budzi zastrzeżeń i respektuje w pełni zasadę zgodności zakresu merytorycznego przedmiotu z dorobkiem naukowym prowadzącego nauczyciela akademickiego. Zajęcia praktyczne prowadzone są wyłącznie przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe, w pełni odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć a w szczególności zgodne z opisem efektów kształcenia w zakresie umiejętności. Pozytywnie o kompetencjach nauczycieli-praktyków w kontekście przekazywania przez nich wiedzy praktycznej wypowiedzieli się także studenci.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.2 - wyróżniająco.

3. **Uzasadnienie oceny** - Struktura kwalifikacji naukowych i zawodowych kadry prowadzącej zajęcia w pełni odpowiada potrzebom kierunku *zarządzanie* oraz jest dostosowana do I stopnia kształcenia. Zajęcia związane z przygotowaniem zawodowym (warsztaty, konwersatoria, ćwiczenia) prowadzone są przez pracowników posiadających odpowiednie doświadczenie zawodowe o umiejętnościach zgodnych z opisem efektów kształcenia. Wykłady, ćwiczenia prowadzone są przez osoby posiadające odpowiedni dorobek naukowy związany z prowadzonym przedmiotem

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych, zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

1. Opis stanu faktycznego

Polityka kadrowa Wydziału jest wpisana w proces zarządzania jakością. Zespół oceniający przeprowadził podczas wizytacji rozmowę z Rektorem Uczelni w tym zakresie. Na podstawie raportu samooceny oraz przeprowadzonej rozmowy można stwierdzić, iż zasadniczym celem polityki kadrowej jest pozyskanie kadry zatrudnionej na podstawowym miejscu pracy ze statusem samodzielnego nauczyciela akademickiego, a także tworzenie warunków do dalszego rozwoju naukowego dla własnej kadry, w tym ze stopniem doktora. Zasady wsparcia rozwoju naukowego kadry reguluje bardzo szczegółowo Zarządzenie Rektora nr 1/2015 z dnia 27 stycznia 2015 roku. Zarządzenie określa zasady przyznawania środków finansowych na badania naukowe, konferencje naukowe, działalność wydawniczą, współpracę zagraniczną. Zespół przeprowadził również rozmowę z pełnomocnikiem Rektora ds. badań naukowych. Na podstawie rozmowy oraz przedstawionych informacji można stwierdzić, iż zasady określone w tym zarządzeniu są w pełni realizowane. Środki na badania przeznaczane są dla poszczególnych zespołów badawczych w drodze konkursowej,

preferowane są badania zespołowe. Kadra otrzymuje dofinansowanie na wyjazdy konferencyjne pod warunkiem aktywnego uczestnictwa a więc wygłoszenia referatu. Uczelnia wydaje Roczniki Naukowe tworząc warunki do publikowania wyników badań prowadzonych przez kadre. Ponadto kadra naukowo-dydaktyczna otrzymuje wsparcie dla rozwoju naukowego poprzez stypendia, granty wewnętrzne i zewnętrzne. Uczelnia motywuje kadre do składania wniosków o projekty naukowe finansowane ze źródeł centralnych. Analiza planów badań naukowych potwierdza, iż wsparcie Uczelni w zakresie rozwoju naukowego jest w pełni realizowane. Z uwagi na kształcenie na profilu praktycznym celem polityki kadrowej jest pozyskanie pracowników z doświadczeniem zawodowym o wysokim kompetencjach zawodowych i dydaktycznych. Uczelnia tworzy poprzez politykę kadrową możliwości rozwoju kadry w zakresie dydaktyki. Kadra otrzymuje wsparcie dydaktyczne od metodyka zatrudnionego na Uczelni, który organizuje seminaria w zakresie doskonalenia warsztatu dydaktycznego. Rozmowa zespołu oceniającego z metodykiem wskazuje na efektywne formy tego wsparcia., Zorganizowano szkolenia dla menedżerów kierunku w zakresie tworzenia programów studiów, szkolenia dla nauczycieli akademickich w zakresie skutecznego zarządzania procesem dydaktycznym, szkolenia dla nauczycieli w zakresie wymagań modelu zarządzania jakością w zakresie standardów nauczania, szkolenie dla nauczycieli akademickich w zakresie podniesienia jakości e -kursów i e serwisów na platformie moodle. Na podkreślenie zasługuje udział metodyka w doskonaleniu warsztatu dydaktycznego kadry wywodzącej się z praktyki gospodarczej. Pomoc ta polega między innymi na wypracowaniu formy sylabusu, dostosowania metod dydaktycznych do realizacji celu zajęć.

Polityka kadrowa obejmuje okresową ocenę kadry. W okresowej ocenie kadry uwzględnia się osiągnięcia dydaktyczne, naukowe i organizacyjne. Podczas wizytacji przedstawiono arkusze ocen oraz protokół z posiedzenia Komisji ds. oceny kadry. W opinii Komisji w przypadku każdego nauczyciela akademickiego uwzględniana jest opinia studentów oraz wyniki hospitacji zajęć. Rektor ma możliwość przyznania nagrody za działalność dydaktyczną. W polityce kadrowej uwzględnia się również ocenę i dobór kadry wspomagającej. Zaleca się rozszerzenie oceny osiągnięć dydaktycznych na przykład o takie elementy pracy jak innowacyjność zajęć.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.3 - w pełni.

3. Uzasadnienie oceny - Uczelnia realizuje właściwie politykę kadrową. Kadra otrzymuje wsparcie finansowe, merytoryczne i organizacyjne dla rozwoju naukowego i dydaktycznego poprzez środki statutowe, możliwość publikowania efektów prac we własnych wydawnictwach, organizowania licznych szkoleń doskonalących warsztat dydaktyczny, bieżącą pomoc metodyka w pracy dydaktycznej. Na szczególne wyróżnienie zasługuje udział metodyka w rozwoju dydaktycznym kadry.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia.

Ocena - wyróżniająco

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 3. Bardzo dobra, różnorodna i intensywna współpraca z otoczeniem społecznym i gospodarczym w procesie kształcenia stanowi jeden z głównych wyróżników WSB w Toruniu wśród Uczelni niepublicznych w Polsce. Pod wieloma względami WSB należy uznać za lidera w tym zakresie. W największym stopniu decydują o tej roli: kadra dydaktyczna posiadająca znaczące doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią i proces jej rekrutacji, bardzo dobra organizacja praktyk zawodowych, włączanie pracodawców w procesy budowania oferty edukacyjnej oraz prowadzone działania analityczne służące rozwijaniu programów studiów

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 3. Należy rozwijać formy współpracy z otoczeniem gospodarczym i społecznym, w tym w zakresie procesu dyplomowania oraz zajęć prowadzonych w warunkach zbliżonych do rzeczywistych .

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, a także w celu pozyskiwania kadry dydaktycznej posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią. *

1. Opis stanu faktycznego

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego stanowią kluczową grupę interesariuszy

w procesie określania i weryfikacji efektów kształcenia. Wśród pracodawców współpracujących z wydziałem przeważają firmy prywatne różnej wielkości i różnych branż oraz organizacje zrzeszające pracodawców i przedsiębiorców. Również formy i przykłady współpracy są różnorodne, a kooperacja bywa wieloletnia. Wśród najważniejszych obszarów współpracy należy wymienić praktyki zawodowe dla studentów, staże (także płatne), wspieranie przedsiębiorczości studentów, szkolenia, warsztaty, wizyty studyjne w przedsiębiorstwach i bezpośrednie uczestnictwo przedstawicieli interesariuszy zewnętrznego procesie zapewniania jakości kształcenia (m.in. w komisji ds. jakości). Niezwykle ważną z punktu widzenia profilu akredytowanego kierunku kwestią jest kadra dydaktyczna, w znaczącym stopniu składająca się z praktyków.

Bardzo dobra, różnorodna i w pewnym zakresie dedykowana oferta Biura Karier (BK) dla studentów akredytowanego kierunku (m.in. projekty podnoszące kompetencje i kwalifikacje finansowane ze środków unijnych) to również mocna strona Wyższej Szkoły Bankowej, która stawia ją wśród liderów, jeśli chodzi o Uczelnie niepubliczne, w tym zakresie.

Pracodawcy zaproszeni przez Rektora do współpracy w ramach Komisji ds. Jakości spotykają się raz, dwa razy w ciągu roku i aktywnie uczestniczą w pracach tego gremium (m.in. w ramach prac komisji opiniowali program studiów).

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w wielu przypadkach jest formalizowana za pomocą porozumień o współpracy obejmujących m.in. doradztwo i konsultacje przy tworzeniu programów studiów i programów praktyk, opiniowania programów specjalności, prowadzenie zajęć, wskazywanie tematów prac dyplomowych, organizowania staży i praktyk itp. Współpraca ta przynosi korzyści również w procesie dydaktycznym w tym w procesie dyplomowania. Wiele prac dyplomowych pisanych przez studentów ma charakter praktyczny i powstaje w środowisku zewnętrznym. Niektórzy studenci wykorzystywali informacje na potrzeby prac dyplomowych pochodzące od przedsiębiorców, ale prac na zamówienie jak do tej pory nie realizowano. Sugeruje się pogłębianie i rozszerzanie współpracy z otoczeniem w odniesieniu do prac dyplomowych pisanych pod zapotrzebowanie pracodawców, co może stanowić zarówno dodatkową wartość dla pracodawców, a dla studentów możliwość zmierzenia się z praktycznym problemem wymagającym rozwiązania i możliwością nabycia ważnych dla rozwoju kariery zawodowej kompetencji.

2. Ocena spełnienia kryterium 3.1.– wyróżniająco.

3. **Uzasadnienie oceny** – Bardzo dobra, różnorodna i intensywna współpraca z otoczeniem społecznym i gospodarczym w procesie kształcenia stanowi jeden z głównych wyróżników WSB w Toruniu wśród Uczelni niepublicznych w Polsce. Pod wieloma względami WSB należy uznać za lidera w tym zakresie. W największym stopniu decydują o tej roli: kadra dydaktyczna posiadająca znaczące doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią i proces jej rekrutacji, bardzo dobra organizacja praktyk zawodowych, włączanie pracodawców w procesy budowania oferty edukacyjnej oraz prowadzone działania analityczne służące rozwijaniu programów studiów.

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy Uczelnią a danym podmiotem. *

1. Opis stanu faktycznego

Jednostka odpowiedzialna za akredytowany kierunek nie prowadzi studiów w ścisłej i sformalizowanej współpracy z udziałem podmiotów zewnętrznych (dotyczy to również specjalności). Jednak szeroka i różnorodna współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma miejsce i jest w wielu przypadkach formalizowana w postaci umów czy porozumień dotyczących poszczególnych wymiarów współpracy.

2. Ocena spełnienia kryterium 3.2. kryterium nie podlega ocenie

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

Ocena - Wyróżniająco

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 4 – Baza dydaktyczna, w tym pracownie specjalistyczne i komputerowe, zbiory biblioteczne tworzą możliwość do pełnego osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Zajęcia e learningowe realizowane są w formie interaktywnej

z dostępem do bogatych materiałów dydaktycznych i zapewniają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4 - Dalszy rozwój technologii informatycznych zgodnych z planami rozwoju kierunku.

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, w tym do liczby studentów. Jednostka zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu, umożliwiającą uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów oraz dostęp studentów do laboratoriów w celu wykonywania prac wynikających z programu studiów. *

1. Opis stanu faktycznego

Zespół oceniający dokonał oglądu infrastruktury dydaktycznej sal dydaktycznych, laboratoriów komputerowych, sal specjalizacyjnych, biblioteki i czyteln. Przeprowadzono rozmowy z pracownikiem biblioteki, menedżerem kierunku oraz nauczycielem akademickim wykorzystującym specjalistyczne oprogramowanie do przedmiotów na specjalności zarządzanie logistyczne. Infrastruktura dydaktyczna WFiZ w Toruniu zlokalizowana jest w dwóch połączonych ze sobą budynkach: Ich powierzchnia i liczba miejsc dydaktycznych to (odpowiednio): 3 866 m² i 1365 oraz 4221 m² i 1111. We wszystkich salach dydaktycznych znajdują się tablice suchościeralne oraz podwieszane rzutniki, w większych systemy nagłaśniające. Wydział dysponuje 5 stacjonarnymi pracownikami komputerowymi i 2 mobilnymi. W 4 salach komputerowych zainstalowane są elektroniczne tablice multimedialne. Ponadto wydział posiada 15 epidiaskopów, 54 projektory multimedialne, 93 notebooki i laptopy przeznaczone do celów dydaktycznych, co w zupełności wystarcza na potrzeby realizacji procesu dydaktycznego.

Na zajęciach prowadzonych na kierunku *Zarządzanie* wykorzystywane jest m.in. oprogramowanie: pakiety MS PROJECT, MS VISIO, ELSE.EDU edukacyjna wersja pakietu ERP, INSERT Gratyfikant (systemy informatyczne w zarządzaniu kadrami), GRETL (ekonometria), SPSS (badania marketingowe), AutoCAD (podstawy rysunku technicznego), Sage Symfonia Kadry i Płace (Systemy informatyczne w zarządzaniu kadrami, Systemy informatyczne w zarządzaniu zasobami ludzkimi), Gantt Chart/Gantt Project (*Zarządzanie* projektami). Prowadzone są także zajęcia z użyciem gry decyzyjnej (Trening menedżerski, Trening kierowniczy). Podczas wizytacji zaprezentowano możliwości wykorzystania gry decyzyjnej w ramach przedmiotu Gra menedżerska. Na potrzeby warsztatów przygotowano salę z pufami i materacami, zapewniającą mniej formalny charakter zajęć. Zajęcia w małych grupach mogą odbywać się także w Czytelni. Budynki przystosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. Poza Uczelnią studenci uczestniczą w wizytach studyjnych w różnych firmach regionu. Dobór firm jest zgodny z potrzebami odpowiedniego przedmiotu.

Pracodawcy współpracujący z Wydziałem udostępniają swoją bazę m.in. na potrzeby wizyt studyjnych oraz aktywnie uczestniczą w realizacji praktyk zawodowych.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA wizytowanego kierunku sale dydaktyczne są odpowiednio wyposażone. Z perspektywy studenckiej stwierdzić należy, że wyposażenie laboratoriów jest odpowiednie, umożliwiające nabywanie praktycznych umiejętności. Mają stały dostęp do laboratoriów, gdzie wykonują zadania wynikające z programu studiów. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili opinię, iż infrastruktura dydaktyczna jest najmocniejszą stroną procesu kształcenia na wizytowanym kierunku.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.1 - wyróżniająco

3. Uzasadnienie oceny - Baza dydaktyczna, wyposażenie sal dydaktycznych, pracowni komputerowych i wyposażenie biblioteki, oprogramowanie specjalistyczne odpowiadające potrzebom wielu przedmiotów tworzą możliwość pełnego osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na kierunku *zarządzanie*. Wydział zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu, umożliwiającą uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów, a także skutecznie stara się włączać w procesy dydaktyczne pracodawców. Wyposażenie sal spełnia oczekiwania studentów, a także sprzyja procesowi kształcenia. Uczelnia cały czas dąży do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, co studenci wizytowanego kierunku oceniają pozytywnie.

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki. *

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

1. Opis stanu faktycznego

Księgozbiór biblioteki liczy 43370 woluminów i jest sprofilowany na potrzeby dydaktyczne jak również na potrzeby badań naukowych prowadzonych kierunków studiów w tym kierunku *zarządzanie*. Udział podręczników dla kierunku *zarządzanie* jest znaczący i w pełni odpowiada potrzebom kierunku. Rozmowa z pracownikiem biblioteki pozwala uznać że księgozbiór jest corocznie wzbogacany i zakupy zawsze uwzględniają pozycje zalecane w sylabusach jak i pozycje niezbędne do rozwijania badań naukowych. Prenumerata czasopism obejmuje 70 tytułów papierowych i 250 w wersji elektronicznej. Biblioteka oferuje czytelnikom zbiory tradycyjne oraz audiobooki, e-booki, czytniki książek elektronicznych, a także dostęp do czytelni internetowej IBUK.pl., Biblioteka oferuje dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz do baz: EMIS, Lex Omega, Serwisy VGK i HR. Wszystkie bazy dostępne są w sieci komputerowej całej Uczelni, a ponadto w ramach zainstalowanej sieci HAN (Hidden Automatic Navigator,) również dla każdego użytkownika z domowego komputera. Pracownik biblioteki poinformowała, iż po zainstalowaniu sieci HAN wypożyczenia powiększyły się 3 krotnie. Pomieszczenia biblioteki i czytelni są bardzo przyjazne dla czytelnika, oferowany jest wolny dostęp do zbiorów.

Z perspektywy studenckiej księgozbiór jest dostosowany do wymagań wynikających z programu studiów, a liczba woluminów wystarczająca dla efektywnego korzystania z zasobów Biblioteki. Studenci przyznają że ze względu na dostęp do zasobów bibliotecznych w formie elektronicznej, zdecydowanie częściej korzystają z tej formy niż wypożyczania książek w formie papierowej, doceniają możliwość korzystania z Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz sieci HAN. Z punktu widzenia studentów biblioteka zawiera pozycje wskazane jako obowiązkowe oraz zalecane w sylabusach.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.2. - wyróżniająco

3. Uzasadnienie oceny - Zbiory biblioteczne: podręczniki, czasopisma oraz bazy elektroniczne w pełni odpowiadają potrzebom kierunku *zarządzanie* i zapewniają studentom możliwość korzystania z zalecanej literatury.

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

1. Opis stanu faktycznego

Wydział w procesie dydaktycznym korzysta z platformy e-learningowej Moodle. W strukturze prowadzonych zajęć e-learning stanowi 16,0% ogólnej liczby godzin w toku studiów. W zdecydowanej większości przedmiotów e-learning stanowi pomocniczą formę prowadzenia zajęć. Korzystanie z platformy e-learningowej jest powszechne, co ma swoje odzwierciedlenie w sylabusach (w których często opisany jest zakres w jakim student korzysta z platformy), jak również podczas hospitowanych zajęć (pierwsze w semestrze), podczas których prowadzący często przedstawiał zakres materiałów dostępnych na platformie dla studentów. Kontent przedmiotów jest zróżnicowany: od przekazania studentom prezentacji z wykładu, po bardziej zaawansowane treści. Z niektórych przedmiotów przygotowywane są treści multimedialne w postaci tzw. screencastów i educastów. Są to krótkie kilkuminutowe nagrania wideo pokazujące określone zagadnienie z danego przedmiotu (np. jak opracować tabelę przestawną w Excel-u). Mogą to być również nagrania z udziałem prowadzącego zajęcia. Zaletą takiego rozwiązania jest dostępność tych treści na urządzeniach mobilnych. Ponadto na platformie przekazywane są studentom artykuły z zakresu danego przedmiotu, jak również studenci mają możliwość obejrzenia wywiadu (dedykowanego studentom WSB) z doświadczonymi praktykami związanym z zagadnieniami danego przedmiotu (np. na przedmiocie „Zarządzanie zasobami ludzkimi”). Z niektórych przedmiotów przygotowywane są również dla studentów zadania oraz testy sprawdzające wiedzę. Dotyczy to m.in. języków obcych prowadzonych z wykorzystaniem

oprogramowania Rosetta Stone. Stosowane oprogramowanie umożliwi nabywanie umiejętności językowych w zakresie mówienia, pisania, czytania, słuchania oraz rozumienia tekstu. Student ma również możliwość wykonywania ćwiczeń interaktywnych, w których na podstawie nagrań wideo może rozwijać umiejętności mówienia i komunikowania się. Prowadzący lektorat ma możliwość na bieżąco obserwować aktywności każdego studenta na platformie.

Należy również podkreślić, że Uczelnia posiada rozwiązania organizacyjne sprzyjające rozwojowi e-learningu. Na Uczelni funkcjonuje Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania, którego zadaniem jest m.in. zarządzanie platformą e-learningową. W ramach Centrum funkcjonuje Zespół Opracowań Multimedialnych, który przygotowuje innowacyjny контент w postaci screencastów oraz educastów.

Uczelnia prowadzi kształcenie z wykorzystaniem technik multimedialnych w przy użyciu Platformy Moodle – jako wspomagające kształcenie tradycyjne, a więc w formie zintegrowanej-blended learning. Na platformie znajdują się niezbędne materiały dydaktyczne (e-syllabus, e-serwis), a także e-kursy w formie contentów e-learningowych. Procesem wdrażania metod e-learningowych zajmuje się Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania (CNTN). Podczas wizytacji zaprezentowano wykorzystanie możliwości platformy w procesie dydaktycznym. Do jego zadań należy przede wszystkim bieżąca pomoc wykładowcom w obsłudze platformy i ich szkolenie, zakładanie i zamykanie kursów, instalacja uaktualnianych wersji platformy oraz jej konserwacja. W CNTN działa Zespół Opracowań Multimedialnych, którego głównym zadaniem jest opracowywanie multimedialnych zasobów (educastów). Istotnym wsparciem dla kadry jest udział w pracach CNTN metodyka e-learningu, który wspiera Dziekana oraz kadre akademicką w monitorowaniu dostępności i jakości e-serwisów i e-kursów. Uczelnia w celu sprawnego wykorzystywania możliwości technologii informatycznych w procesie dydaktycznym przeprowadziła szkolenie dla nauczycieli akademickich w zakresie podniesienia jakości e-kursów i e-serwisów na platformie moodle. Zdaniem studentów ocenianego kierunku Uczelnia zapewnia im wystarczające wsparcie w zakresie obsługi technicznej platformy e-learningowej. Mają oni możliwość personalizacji swojego dostępu do zasobów i narzędzi platformy, która umożliwia komunikację z wykładowcami.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.3 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny - Wydział umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy moodle. Na platformie znajdują się niezbędne materiały dydaktyczne (e-syllabus, e-serwis), a także e-kursy w formie contentów e-learningowych. Kształcenie ma charakter wspomagający jako forma blended learning. W opinii studentów wspomniane narzędzie jest funkcjonalne, a studenci otrzymują wsparcie w obsłudze platformy.

4. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy Ocena w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 5 - Wydział dokłada wszelkich starań, aby zapewnić studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy. Pomoc dydaktyczna i materialna jest oceniana pozytywnie przez studentów. Na wizytowanym kierunku studenci mają możliwość partycypacji w podejmowaniu decyzji odnośnie koncepcji kształcenia.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5 - Zaleca się rozwijanie współpracy międzynarodowej w celu zwiększenia mobilności studentów. Zaleca się popularyzowanie wiedzy o korzyściach z wymiany międzynarodowej dla studentów.

5.1 Pomoc dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi zawodowemu i społecznemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności praktycznych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach. *

1. Opis stanu faktycznego

Nauczyciele akademicy są dostępni podczas konsultacji, których terminy są dostosowane do planu zajęć studentów. Studenci podkreślają, że podczas konsultacji mają możliwość wglądu do prac egzaminacyjnych oraz weryfikacji własnych błędów. Studenci wizytowanego kierunku regularnie korzystają z możliwości kontaktu w formie elektronicznej z prowadzącymi zajęcia. W ich opinii odpowiedzi na zadane pytania są merytoryczne, jednakże wskazują na przypadki czas oczekiwania na

wiadomość zwrotną jest zbyt długi. Na wizytowanym kierunku prowadzone jest kształcenie na odległość, w opinii studentów jest ono przydatne. Wskazano jednak jeden przykład, kiedy e-learning jest nieskuteczny. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA uważają, że nauczanie języka obcego na odległość jest nieskuteczne, proponując jednocześnie rozszerzenie wymiaru zajęć kontaktowym z lektorem języka obcego. Studenci uważają organizację roku akademickiego za odpowiednią. Głównym źródłem wiedzy dla studentów o procesie kształcenia i toku studiów wskazują informacje przekazywane przez nauczycieli akademickich. Studenci korzystają z systemu EXTRANET, a także strony internetowej Uczelni gdzie mogą uzupełniać swoje informacje o procesie kształcenia. Studenci mają możliwość zgłaszania swoich potrzeb w zakresie zasobów bibliotecznych, które są uwzględniane

Podstawą systemu pomocy materialnej jest Regulamin wypłacania i świadczenia pomocy materialnej studentom Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu wprowadzony Zarządzeniem Rektora nr 43/2013 z dnia 23 września 2013r. Regulamin uwzględnia wszystkie świadczenia pomocy materialnej określone w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2012 poz. 572 z późn. zm.). Regulamin został opracowany po konsultacjach i w uzgodnieniu z przedstawicielami Samorządu Studentów, podczas wizytacji przedstawiono pisemną opinię wydaną przez odpowiedni organ Samorządu. Ustrój organów uprawnionych do przyznawania pomocy materialnej realizuje dyspozycję art. 175 ust. 4 oraz art. 177 Ustawy. Kryteria przyznawania stypendiów są zrozumiałe i przejrzyste. Procedura przyznawania stypendium odbywa się z poszanowaniem anonimowości danych osobowych. W opinii studentów, system opieki materialnej jest sprawiedliwy i działa sprawnie. System rozpatrywania próśb i zażaleń funkcjonuje sprawnie. Wszelkie postulaty studentów w tym zakresie zgłaszane są do Dziekanatu, Biura Rzecznika Prawa Studenta lub Dziekana Wydziału. Należy jednak zwrócić uwagę, że brak w tym aspekcie roli Samorządu Studentów lub starostów lat, którzy są pomijani w procesie zgłaszania i załatwiania spraw studenckich. Sylabusy są dla studentów wystarczającym źródłem informacji o prowadzonym przedmiocie. Opublikowane sylabusy są kompletne, zawierają wszystkie potrzebne informacje w tym np. o efektach kształcenia określonych dla kursu, a także sposobie zaliczenia egzaminów. Z perspektywy studentów informacje zawarte w sylabusach pokrywają się ze stanem faktycznym. Studenci mają dostęp do sylabusów za pośrednictwem strony internetowej Uczelni oraz w formie papierowej w Dziekanatach. Pomoce naukowe niezbędne do uzyskania odpowiednich efektów kształcenia są zdaniem studentów przydatne. Jakość materiałów dydaktycznych jest oceniana w większości pozytywnie, niektórzy studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, że istnieje w tym zakresie pole do poprawy. Nauczyciele akademicy wysyłają materiały na swoje zajęcia drogą mailową do wszystkich studentów uczestniczących w kursach. Z perspektywy studentów ocenianego kierunku materiały wysyłane drogą elektroniczną są na odpowiednim poziomie, adekwatne do treści omawianej na zajęciach. Sylabusy są kompletne, a także dostępne dla studentów.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.1. - w pełni.

3. Uzasadnienie oceny - Pomoc dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi zawodowemu i społecznemu studentów.

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową.

1. Opis stanu faktycznego

Wydział Zarządzania i Finansów w Toruniu tworzy warunki do udziału studentów w międzynarodowych programach mobilności w tym w programach LLP Erasmus i Erasmus +. Funkcjonujący system ECTS pozwala na zaliczanie okresu studiów zagranicznych na poczet studiów w WSB, pod warunkiem zrealizowania odpowiedniej liczby punktów (30 pkt/ semestr lub 60/rok). Uczelnia stara się nie wyznaczać studentom różnic programowych, które musiałyby być realizowane po okresie mobilności. Studenci biorący udział w wymianie międzynarodowej lub krajowej mogą ubiegać się o bezpłatny Indywidualny Tok Studiów oraz– mieć wyznaczane indywidualne terminy egzaminów i zaliczeń. Wyjazdy na praktyki zagraniczne mogą być realizowane w ciągu roku akademickiego oraz zaliczane na poczet praktyk zawodowych w toku studiów. Efektem działań Wydziału jest udział studentów oraz kadry akademickiej w wyjazdach do Uczelni zagranicznych objętych programem Erasmus jak i wymianą Uczelnianą. Rozmiary tej wymiany podane są w raporcie samooceny.. Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu ma podpisane 26 umów o współpracy z europejskimi Uczelniami. W ramach programu Erasmus dla kierunku *zarządzanie* Uczelnia realizuje

dwie umowy z Uczelniami Belgii i Czech O możliwości uczestnictwa w programie studenci zostają wyczerpująco poinformowani, otrzymując wiadomości w formie elektronicznej, a także podczas spotkań, których tematem są programy wymiany międzynarodowej. Uczelnia oferuje studentom praktyki zagraniczne. Przedstawiono procedury kwalifikacji studentów i pracowników na wyjazdy zagraniczne. Uczelnia współpracuje z Uniwersytetem Franklina –USA studenci kierunku *zarządzanie* mają możliwość kontynuacji studiów u partnera amerykańskiego. Zainteresowanie studentów wyjazdami jest skromne. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili opinię, że wyjazd za granicę uniemożliwia kontynuowanie pracy zawodowej, którą podejmują w miejscu zamieszkania. Jednostka nie organizuje wymiany krajowej dla studentów. W poprzednich latach podejmowano starania w celu zachęcenia studentów do udziału w programach wymiany krajowej, jednak brak zainteresowania spowodował, że zrezygnowano z organizacji wymian w przyszłości.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.2. - w pełni

3. Uzasadnienie oceny – Uczelnia tworzy właściwe warunki studentom do udziału w krajowych i międzynarodowych programach mobilności. System ECTS uwzględnia możliwość międzynarodowej i krajowej wymiany studentów. W opinii studentów Uczelnia dokłada wszelkich starań, aby zachęcić do uczestnictwa w programach

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku. *

1. Opis stanu faktycznego

Wydział wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym w różnorodny sposób.

Warto w tym kontekście wyróżnić szczególnie Biuro Karier, które ma różnorodną i bogatą ofertę, często skierowaną bezpośrednio do studentów akredytowanego kierunku, co stanowi niezwykle korzystny czynnik dla zmniejszania dystansu pomiędzy studiowaniem a pracą zawodową.

Regularnie organizowane są także wizyty studyjne w przedsiębiorstwach dedykowane studentom akredytowanego kierunku (w tym zakresie opracowana została nawet formalna procedura). W ramach projektu finansowanego ze środków Unii Europejskiej realizowane były także szkolenia dla studentów *zarządzania*, kursy i egzaminy językowe (certyfikowane) oraz staże i warsztaty. Sprawozdania z działalności BK obejmują szczegółowe informacje dot. studentów kierunku *zarządzanie* i ich udziału w działaniach BK. Z perspektywy studentów wizytowanego kierunku program studiów jest dostosowywany do potrzeb rynku pracy. Uczelnia stwarza możliwości kontaktu z pracodawcami poprzez dobrą organizację praktyk. Studenci na nie kierowani wielokrotnie po studiach podejmują pracę w znanych już sobie miejscach. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, że praktyczny wymiar zajęć sprzyja ich późniejszej pozycji na rynku pracy. Jednostka wspiera funkcjonowanie kół naukowych, poprzez ich odpowiednie finansowanie i pomoc merytoryczną. Podczas spotkania ZO ze studentami działającymi w kołach naukowych uzyskano informację o aktywnej działalności tych organizacji w zakresie uczestnictwa w krajowych i międzynarodowych konferencjach oraz badaniach naukowych prowadzonych z wykorzystaniem w tym celu infrastruktury dydaktycznej. Szczególną rolę pełni tu Koło Naukowe Zarządzania, najliczniej zrzeszające studentów. Studenci jako wyróżniającą oceniają pomoc ze strony pracowników naukowych. Uczestniczą oni w projektach badawczych studentów, pomagając im rozwijać umiejętności. Ponadto Uczelnia prowadzi własne projekty szkoleniowo-stażowe w partnerstwie z firmami, studenci mają też okazję uczestniczyć w szeregu szkoleń organizowanych przez pracodawców, które połączone są z procesem rekrutacyjnym do firm. Wyższa Szkoła Bankowa jest współorganizatorem seminariów i warsztatów przygotowywanych przez Kujawsko-Pomorski Oddział Project Management Institute z obszaru zarządzania projektami, w których studenci mogą brać udział bezpłatnie.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.3 – wyróżniająco.

3. Uzasadnienie oceny - Dzięki intensywnej i różnorodnej współpracy z otoczeniem gospodarczym oraz bogatej i dedykowanej studentom *zarządzania* ofercie Biura Karier, Wydział skutecznie wspiera studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy. Ponadto wysoko należy ocenić rozwiązania służące godzeniu pracy zawodowej z nauką (m.in. możliwość potwierdzania efektów uzyskanych w trakcie

pracy zawodowej w odniesieniu do praktyk).
5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.
<p><i>Max. 1800 znaków (ze spacjami)</i></p> <p><i>1. Opis stanu faktycznego</i></p> <p>Regulamin Studiów w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu wprowadzony Uchwałą 3/2015 Senatu przewiduje zasady, według których jednostka powinna wspierać proces kształcenia studentów z niepełnosprawnościami. Zdaniem studentów wizytowanego kierunku jednostka stosuje się do postanowień Regulaminu. W Uczelni powołany jest Pełnomocnik Kanclerza ds. osób niepełnosprawnych wspierający potrzebujących. Wraz z Fundacją Daj Szansę uruchomiono projekt "Aktywni w życiu i na rynku pracy", który obejmował m.in. konsultacje, coaching, zajęcia z integracji społecznej, poradnictwo zawodowe, szkolenia, w tym także z kompetencji miękkich, staże zawodowe. Budynek przystosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (podnośniki dla wózków inwalidzkich). Studenci mogą skorzystać ze specjalnie przystosowanych stanowisk komputerowych i innych udogodnień, m.in. pętla indukcyjna, syntezytor mowy Ivona. Do potrzeb osób niepełnosprawnych przystosowana jest także biblioteka. Studentom niepełnosprawnym przyznawane są stypendia zgodnie z dyspozycją art 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Ponadto student niepełnosprawny może ubiegać się o indywidualny tok studiów; zmianę warunków uczestniczenia w zajęciach oraz ich zaliczania; zgodę prowadzącego zajęcia na ich nagrywanie; zgodę na wykorzystanie własnych dodatkowych urządzeń (np. powiększalnik, dyktafon); zgodę na włączenie w proces dydaktyczny zaproszonych przez studenta osób trzecich (np. tłumacz języka migowego, asystent).</p> <p>2. Ocena spełnienia kryterium 5.4 - w pełni.</p> <p>3. Uzasadnienie oceny - Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.</p>
5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.
<p><i>1. Opis stanu faktycznego</i></p> <p>Studenci pozytywnie oceniają jakość obsługi administracyjnej w sprawach związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Pracownicy są przygotowani merytorycznie do pełnienia swoich funkcji. Godziny pracy Dziekanatu są dostosowane do potrzeb studentów. Z perspektywy studentów odpowiednio funkcjonuje komunikacja za pośrednictwem poczty elektronicznej z pracownikami administracyjnymi Uczelni. Studenci mają możliwość publicznego dostępu do informacji poprzez system EXTRANET, platformę Moodle, stronę internetową Uczelni, a także poprzez Biuro Rzecznika Praw Studenta i Dziekanaty. Studenci mają dostęp do wszystkich dostępnych informacji, w tym z zakresu efekty kształcenia, w tym treści i metody kształcenia oraz metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia i wymaganiach dotyczących zaliczeń i egzaminów. Należy podkreślić, że Samorząd Studentów ma ograniczony kontakt ze studentami, którzy nie są zainteresowani pozyskiwaniem informacji o procesie kształcenia od swoich przedstawicieli. Studenci nie znają sposób działalności Samorządu Studentów, a swoje sprawy wolą załatwiać bezpośrednio. Pracownicy dziekanatu skutecznie i merytorycznie wykonują swoje obowiązki.</p> <p>2. Ocena spełnienia kryterium 5.5 - w pełni.</p> <p>3. Uzasadnienie oceny - Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów. Problemem, na który należy zwrócić uwagę jest ograniczony kontakt Samorządu Studentów ze studentami.</p>
<p>6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów</p> <p>Ocena w pełni</p> <p>Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 6 - Na wizytowanym Wydziale funkcjonuje skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, który umożliwia ocenę realizacji efektów kształcenia oraz doskonalenie programu kształcenia, a także sprzyja podnoszeniu</p>

jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów .

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 6 - Zespół oceniający zaleca doskonalenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, w szczególności w zakresie oceny procesu dyplomowania oraz szersze włączenie studentów do oceny jakości kształcenia, w tym informowanie studentów o wnioskach wynikających z badań losów absolwentów, a także wyników ankiet studenckich przeprowadzanych po zakończeniu kursów.

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu: *

1.Opis stanu faktycznego

Uczelnia określiła i przyjęła politykę jakości kształcenia. W lutym 2015 r. Senat Uczelni pozytywnie zaopiniował politykę jakości kształcenia. Jej analiza i ocena wskazuje, że wyznacza ona cele związane z jakością kształcenia. Jest swoistą deklaracją informującą, jak zamierza Uczelnia traktować sprawę zapewnienia jakości kształcenia oraz w jaki sposób chce budować swoją pozycję w odniesieniu do interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Zawiera zobowiązania do spełnienia wymagań jakościowych oraz przyjmuje zasadę ciągłego doskonalenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Odnosi się do ustalonych w misji i strategii Uczelni priorytetów rozwoju kształcenia określonych z perspektywy przyjętego w strategii horyzontu planowania.

W Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia funkcjonuje w od roku 2009, kiedy powołano w Uczelni Radę Programową dla prowadzonych w niej kierunków studiów, dla której Rektor – stoso wnym zarządzaniem - określił zakres kompetencji, głównie w zakresie projektowania, wdrażania i doskonalenia programów kształcenia w wymaganiach rynku pracy. W roku 2014 Konwent Uczelni uchwalił wewnętrzny system z zapewnienia jakości kształcenia. System ten jest wdrożony i ciągle doskonalony czego dowodem jest uchwalenie w czerwcu 2015 r. przez Konwent – stosowną uchwałą – Księgi Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Określono w niej podstawowe cele, zakres i strukturę systemu zapewnienia jakości kształcenia, a także podstawowe procesy i procedury oraz standardy tego systemu zapewniania jakości kształcenia. Potwierdzeniem, iż Uczelnia wdrożyła i stosuje system zarządzania jakością w zakresie „Projektowania autorskich programów kształcenia i ich realizacji na studiach I, II stopnia oraz studiach podyplomowych” jest przyznanie przez Jednostkę certyfikującą TUV SUD Managment Service GmbH - Certyfikatu ISO 9001:2008.

Zarządzanie procesem dydaktycznym jest realizowane na szczeblu Rektora przez Pełnomocnika Rektora ds. jakości kształcenia oraz Pełnomocnika Rektora ds. metodyki kształcenia, Radę Programową ds. Weryfikacji Programów Kształcenia, w ramach których funkcjonują Komisje ds. jakości kształcenia dla każdego kierunku studiów realizowanego w Uczelni, Instytut Rozwoju Badań Naukowych, Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania oraz Badania BAM prowadzone przez Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia Sp. Z o.o. – Założyciela WSB, na szczeblu Wydziału przez: Dziekana, Kierownika ds. planów i programów kształcenia, Menedżera kierunku, Dziekański zespół koordynacyjny, Zespół dydaktyczny, Koordynatora przedmiotu.

Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności tych jednostek jest spójny. Identyfikuje się również przejrzystość procesu podejmowania decyzji w sprawach związanych z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu kształcenia, w tym osiągniętych efektów kształcenia.

Analiza i ocena funkcjonowania Rady Programowej ds. Weryfikacji Programów Kształcenia, jako podstawowej jednostki ujmującej interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych wskazuje, że ich udział w monitorowaniu, ocenie i doskonaleniu jakości programu i procesu kształcenia jest bardzo znaczący. Mają oni istotny wpływ na proces podejmowania decyzji związanych z zapewnieniem i doskonaleniem jakości kształcenia.

Analiza i ocena dokumentacji związanej z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu i procesu kształcenia, w tym dokumentacji ze spotkań Rady Programowej, Komisji ds. Jakości Kształcenia, Menedżera kierunku, Dziekana Wydziału, Kierowników katedr, informacji pozyskanych w toku spotkań z pracownikami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, a także analiza i ocena programów praktyk zawodowych oraz ich realizacji, sylabusów, prac przejściowych oraz prac dyplomowych jednoznacznie potwierdza – choć w różnym

zakresie – że wyniki corocznej oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia są wykorzystywane do doskonalenia tych efektów.

Określone wyżej różne formy działań podporządkowanych doskonaleniu zakładanych efektów kształcenia, co wynika z przedłożonej dokumentacji, charakteryzuje systematyczność. W realizacji przeglądów programów kształcenia i podejmowanych działań doskonalących uczestniczą zgodnie z zakresem swojego działania wymienione wcześniej jednostki składające się na strukturę zarządzania procesem dydaktycznym. Kluczowe decyzje podejmowane są przez Władze Uczelni i organy kolegialne.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1. - w pełni

3. Uzasadnienie oceny: Zespół oceniający stwierdza, że WSB w Toruniu określiła i przyjęła politykę jakości kształcenia, opracowała i wdrożyła wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Potwierdzeniem tego jest przyznanie przez Jednostkę certyfikującą TUV SUD Management Service GmbH - Certyfikatu ISO 9001:2008 w zakresie „Projektowania autorskich programów kształcenia i ich realizacji na studiach I, II stopnia oraz studiach podyplomowych”. Wdrożony system oparty na spójnej wewnętrznie strukturze systemu zarządzania jakością kształcenia, umożliwia systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Analiza i ocena zakresu zadań, kompetencji i odpowiedzialności wszystkich stanowisk jednoosobowych i organów kolegialnych uczestniczących w procesie budowy kultury jakości kształcenia przekonuje, że wszystkie współdziałają i sprawnie realizują swoje funkcje.

Analiza i ocena dokumentacji związanej z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu i procesu kształcenia upoważnia do stwierdzenia, że podmioty te dokonują oceny stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowych przeglądów programów studiów mający na celu ich doskonalenie.

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, *

W odniesieniu do projektowania efektów kształcenia oraz ich zmian Księga Systemu Zapewnienia Jakości zawiera następujące procedury: tworzenia i weryfikacji programów kształcenia; pomiaru efektów kształcenia; zasad funkcjonowania Rady Programowej ds. weryfikacji programów kształcenia i Komisji ds. jakości kształcenia; tworzenia, monitorowania oraz zarządzania programem realizowanym wspólnie z instytucją zagraniczną; regulamin praktyk studenckich; praktyki dyplomowej; praktyki zawodowej, organizacji procesu dydaktycznego studiów podyplomowych oraz przeprowadzenia audytów wewnętrznych.

Zakres, systematyczność i kompleksowość ocen efektów kształcenia oraz modułów kształcenia umożliwia ich zmiany oraz przekłada się na proces ich projektowania. Identyfikuje się udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w kształtowaniu efektów kształcenia. W projektowaniu efektów kształcenia uwzględniono oczekiwania rynku pracy. Proces projektowania i zmian efektów kształcenia sprowadza się m. in. do weryfikacji treści modułów, metod dydaktycznych i metod weryfikacji osiągania efektów kształcenia. W projektowaniu i zmianach efektów kształcenia wykorzystuje się także oceny efektów kształcenia prowadzonych na wszystkich formach i stopniach kształcenia. Potwierdzono to w udostępnionej w czasie wizytacji dokumentacji, w tym w ankietach studenckich, przy pomocy której dokonuje się analizy i oceny efektów kształcenia oraz modułów kształcenia dla procesu ich projektowania.

Skuteczność działań naprawczych, korygujących i doskonalących, wykorzystujących wyniki efektów kształcenia, a konkretyzujących się w projektowaniu i zmianach efektów kształcenia należy uznać za realizujące założone cele w stopniu zadowalającym.

W projektowaniu efektów kształcenia uczestniczą studenci. Przedstawiciele studentów są obecni, z prawem głosu w Senacie Uczelni w wymiarze zgodnym z dyspozycją Art. 61 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. 2012 poz. 572 ze zm.) ponadto uczestniczą w działaniach Rady Wydziału, Konwentu i Rady Programowej, odpowiedzialnej za jakość kształcenia dla całej Uczelni gdzie mogą zabierać głos w sprawach efektów kształcenia. Samorząd Studentów opiniuje programy studiów. Zdaniem osób delegowanych przez Samorząd Studencki do kolegialnych gremiów mają oni wpływ na doskonalenie jakości kształcenia na tym etapie. Wszystkie zmiany w programie kształcenia są z nimi konsultowane podczas posiedzeń wymienionych gremiów. Przedstawiciele Samorządu

Studenckiego wskazują na duże możliwości, jakie stwarza im Uczelnia w zakresie zgłaszania swoich postulatów dotyczących programu studiów. Należy jednak zwrócić uwagę, że studenci nie mają swojego przedstawiciela w kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, nie mają również świadomości czym zajmuje się w/w gremium. Studenci kierunku nie uczestniczą w doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku, za pośrednictwem swoich przedstawicieli. Należy zauważyć, że w struktury Samorządu Studenckiego wchodzi osoby najbardziej aktywne, jednak ich wpływ na studentów kierunku jest znikomy. To właśnie przedstawiciele studentów uczestniczą w doskonaleniu jakości kształcenia, przy biernej postawie pozostałych studentów. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA pytani o taki stan rzeczy, wskazywali na brak możliwości czasowych dotyczących takiej działalności

Ocena spełnienia kryterium 6.1.1, w pełni

6.1.2. *monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania*

W odniesieniu do monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania Księga Systemu Zapewnienia Jakości zawiera następujące procedury: uzyskiwania tytułu zawodowego licencjata i inżyniera na studiach I stopnia oraz uzyskiwania tytułu zawodowego magistra na studiach II stopnia (obejmujące wytyczne dotyczące pisania pracy dyplomowej), tworzenia, monitorowania oraz zarządzania programem realizowanym wspólnie z instytucją zagraniczną.

Monitorowanie stopnia osiągnięcia efektów kształcenia jest realizowane przez wszystkie podmioty zajmujące się oceną i doskonaleniem efektów kształcenia wskazane w Księdze systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie określonym w Regulaminie Organizacyjnym. Proces monitorowania dotyczy wszystkich form i stopni kształcenia, jest udokumentowany i wykorzystuje metody typowe dla tej formy kontroli (monitorowania), tj. oceny nauczycieli akademickich, oceny prac przejściowych i dyplomowych, hospitacje zajęć dydaktycznych, proces ankietyzacji. W monitorowaniu uczestniczą także podmioty funkcjonujące w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia takie jak: Menedżer kierunku, Komisja ds. weryfikacji efektów kształcenia, które przedkładają Dziekanowi, a poprzez niego Radzie Wydziału, wyniki swoich analiz i ocen. Rada Wydziału monitoruje zatem stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich kierunkach studiów, w tym ocenianego kierunku realizowanego na Wydziale Finansów i Zarządzania w WSB w Toruniu.

Monitorowanie oraz przegląd zakładanych efektów kształcenia oraz programów jest prowadzony cyklicznie (raz w ciągu roku akademickiego), a ich efektem jest udoskonalanie programów kształcenia i planów studiów.

Zespół oceniający zapoznał się ze sprawozdaniami podmiotów odpowiedzialnych za monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, informacjami o bieżącym poziomie osiągnięcia tych efektów, a także z zawartymi w tych sprawozdaniach rekomendacjami. Studenci działający w organach Samorządu Studenckiego mają poczucie, że ich postulaty są brane pod uwagę, co skutkuje zmianami korzystnym dla studentów wizytowanego kierunku. Pozytywnie należy ocenić możliwość partycypacji studenckiej w działalność organów odpowiedzialnych za zapewnianie jakości kształcenia. Studenci mogą uczestniczyć w samoocenie osiągnięcia własnych efektów kształcenia poprzez wypełnienie ankiet. Podczas posiedzeń odpowiednich gremiów omawiane są z udziałem studentów wyniki uzyskiwane w procesie monitorowania osiągnięcia efektów kształcenia. Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość uzyskania informacji zwrotnej nt. stopnia realizacji efektów kształcenia przy danej ocenie poprzez konsultacje z nauczycielami akademickimi na dyżurach.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.2. w pełni

6.1.3. *weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, **

W odniesieniu do weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom, Księga Systemu Zapewnienia Jakości zawiera następujące procedury: tworzenia i weryfikacji programów kształcenia;

tworzenia, monitorowania oraz zarządzania programem realizowanym wspólnie z instytucją zagraniczną; regulamin praktyk studenckich; praktyki dyplomowej; praktyki zawodowej, organizacji procesu dydaktycznego studiów podyplomowych oraz przeprowadzenia audytów wewnętrznych.

Proces weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia jest prowadzony na wszystkich formach studiów i rodzajach zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich metodami zapewniającymi skuteczną weryfikację stopnia osiągania tych efektów. Procedura dyplomowania jest podstawowym instrumentem weryfikacji prac dyplomowych. W ramach tej procedury jest stosowany program plagiat.pl. do weryfikacji samodzielności prac dyplomowych. Sprawozdania Komisji ds. oceny jakości prac dyplomowych wskazujące na systematyczność działania w tym zakresie potwierdzają ciągłość działań weryfikujących.

W procesie weryfikacji osiąganych efektów kształcenia wykorzystuje się systematycznie realizowaną analizę i ocenę sylabusów, co wynika z udostępnionej w czasie wizytacji dokumentacji Komisji ds. weryfikacji osiągania efektów kształcenia.

Weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia służą przeglądy programowe, hospitacje zajęć, ewaluacja zajęć dydaktycznych, w tym metod i form kształcenia, a także system badań ankietowych adresowany do absolwentów i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, które ocenia stopień przygotowania zawodowego absolwentów.

System oceny osiąganych efektów kształcenia opiera się na ocenie i weryfikacji efektów przedmiotowych z uwzględnieniem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Weryfikacja ta jest dokonywana zarówno w odniesieniu do każdego przedmiotu, jak i do praktyk zawodowych. Podmioty odpowiedzialne za realizację tych zadań sporządzają stosowne sprawozdania, które stają się przedmiotem posiedzeń Rady Wydziału, a wnioski z nich wynikające podstawa decyzji Dziekana.

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość oceny stosowanych zasad oceniania poprzez ankietyzację, a także uzyskania informacji zwrotnej nt. stopnia realizacji efektów kształcenia przy danej ocenie poprzez rozmowę z nauczycielem akademickim, który wyjaśnia zasady oceniania. Studenci nie mają wiedzy na temat rozwiązań systemowych w tym zakresie. Formularz ankiety studenckiej przewiduje pytanie odnoszące się do opinii studentów w zakresie możliwości zdobywania przez nich efektów kształcenia, a także metod weryfikacji efektów. Studenci poprzez ankietyzację mogą także ocenić uczciwość i przejrzystość zasad systemu oceniania. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wskazali na brak informacji ze strony Uczelni w kwestii stosowania systemu antyplagiatowego. Zaleca się przeprowadzenie akcji informacyjnej w tym zakresie.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.3. w pełni

6.1.4. zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia nie określa procedur dotyczących zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Jednakże Uczelnia podjęła już działania w tym zakresie. Konwent Uczelni Uchwałą nr 65/2015 z dnia 30 czerwca 2015 uchwalił Regulamin potwierdzania efektów uczenia się w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu, określający zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, obowiązujący na Wydziale Finansów i Zarządzania w Toruniu.

Dziekan Wydziału Finansów i Zarządzania WSB w Toruniu w dniu 11 września 2015 r. – Zarządzeniem nr 13/2015 powołała Wydziałową Komisję ds. potwierdzania efektów uczenia się, Zarządzeniem nr 14/2015 – wprowadziła wykaz przedmiotów objętych procedurą potwierdzania efektów uczenia się, zaś Zarządzeniem nr 15/2015 określiła terminy składania dokumentów w sprawie potwierdzania efektów uczenia się.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.4 - w pełni

*6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, **

W odniesieniu do wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia Księga Systemu Zapewnienia Jakości nie zawiera procedur w tym zakresie.

Monitoring losów zawodowych absolwentów jest systematycznie realizowany od kilku lat w ramach Badania Atrybutu Marki prowadzone przez Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB

Akademia. Jednocześnie Uczelnia zleca sporządzanie raportów badania absolwentów i studentów pracujących przez specjalistyczne agencje SOMA oraz portal pracuj.pl. Prowadzone systematycznie i kompleksowo badanie losów zawodowych absolwentów i ich przydatności na rynku pracy pozwalają na uzyskanie odpowiedzi o osiągniętych efektach kształcenia, szczególnie w zakresie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. Stanowią również podstawę do doskonalenia programów studiów zgodnie z wymogami KRK oraz modyfikacji oferowanych specjalności w ramach ocenianego kierunku studiów. Raporty te są przedmiotem analizy i ocen przez władze dziekańskie, a także są wykorzystywane przez Konwent WSB w Toruniu. Rezultatem tych działań są Uchwały Rady Wydziału i Konwentu doskonalące efekty kształcenia. Badania prowadzone są cyklicznie – raz w roku akademickim. Dotąd przeprowadzono 2 takie badania.

Jednostka posiada system monitoringu losów absolwentów, jednakże studenci wizytowanego kierunku nie mają wiedzy na temat tego w jaki sposób losy absolwentów wpływają na doskonalenie programu studiów w kontekście przydatności efektów kształcenia na rynku pracy. Studenci nie uczestniczą w procesie analizy i wyciągania wniosków z wyników monitoringu losów absolwentów

Ocena spełnienia kryterium 6.1.5 - w pełni

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, *

W odniesieniu do kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów oraz prowadzonej polityki kadrowej Księga Systemu Zapewnienia Jakości zawiera następujące procedury: standardy nauczania i oceniania, standardy e-serwisów i e-kursów na platformie MOODLE, planowania obsad, zasobów i przygotowania zajęć dydaktycznych, organizacji zajęć fakultatywnych w ramach dodatkowych i/lub powtarzanych przedmiotów, rekrutacji kadry akademickiej, „Tygodnia zerowego” kadr akademickiej, dokonywania okresowej oceny nauczycieli akademickich, rozwoju kompetencji dydaktyczno-metodycznych nauczycieli akademickich, wynagradzania nauczycieli akademickich, rozwoju naukowego nauczycieli akademickich, przeprowadzania audytów wewnętrznych, nadzoru na usługą niezgodną, działań korygujących, doskonalących i zapobiegawczych.

Analiza i ocena jakości pracy nauczycieli akademickich oraz prowadzona przez Uczelnię polityka kadrowa dotyczy wyłącznie kadry prowadzącej proces kształcenia. Jest realizowana systematycznie (raz w roku) poprzez typowe dla szkół wyższych instrumenty takie jak: hospitacje zajęć, ocena kadry dydaktycznej przy wykorzystaniu arkusza okresowej oceny nauczycieli akademickich oraz badań ankietowych studentów. Analiza tych działań i stosowanych w ich ramach metod (kwestionariusze oceny) dowodzi, że przedmiotem tej analizy i oceny jest cała sfera aktywności dydaktycznej pracowników. Kluczowym podmiotem wspierającym działania Dziekana w tym zakresie jest Menedżer kierunku, który odpowiada za dobór kadry dydaktycznej do wymagań stawianych przez określony moduł kształcenia. Istotne znaczenie w procesie doskonalenia jakości prowadzonych przez kadrę zajęć dydaktycznych spełniają metodycy kierunku. Działania Menedżera kierunku i metodyka kierunku prowadzą do organizowania przez Uczelnię szkoleń, szczególnie w zakresie stosowania nowoczesnych technologii przekazu informacji. Słabą stroną działań w tym zakresie jest nie w pełni rozwinięty proces rozwoju dydaktycznego nauczycieli akademickich oraz objęcie działaniami analityczno-oceniającymi kadry wspierającej proces kształcenia na kierunku *zarządzanie*.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.6 - w pełni

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

Zapisy zawarte w Księdze Systemu Zapewnienia Jakości zapewniają wykorzystanie opinii studentów do oceny jakości kadry dydaktycznej.

Dokumentacja sporządzona w celu oceny kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku studiów a opisanej w poprzednim kryterium jest podstawą formułowania wniosków i zaleceń, które stanowią podstawę prowadzonej przez Dziekana i Władze Uczelni polityki doskonalenia jakości realizacji procesu kształcenia przez kadrę akademicką oraz kreowanej polityki kadrowej Uczelni. Jednostką, która analizuje i opracowuje informacje pozyskane w wyniku różnych form oceny aktywności dydaktycznej nauczycieli akademickich jest Komisja ds. oceny nauczycieli akademickich. Wnioski i oceny są przekazywane zainteresowanym pracownikom, a zalecenia z nich wynikające adresowane są do władz Wydziału. Wnioski z oceny nauczycieli akademickich prowadzą, co

stwierdzono analizując przedłożone przez Uczelnię dokumenty, do zmian w obsadzie zajęć dydaktycznych, organizowaniem szkoleń metodycznych z zakresu nowoczesnych technologii w dydaktyczne oraz szkoleń w zakresie zapewnienia właściwej jakości kadr dydaktycznej oraz jakości kształcenia.

Rozmowa przeprowadzona w czasie wizytacji z Dziekanem Wydziału pozwala na stwierdzenie, iż opinie studentów brane są również pod uwagę w przypadku przedłużania umów o pracę, a także mają wpływ na system wynagradzania i motywowania.

Wyniki oceny dokonywanej przez studentów analizowane są przez Prodziekanów i Dziekanów, odpowiedzialnych Wydziałów w Toruniu i Bydgoszczy, a następnie przedstawione Senatowi oraz Konwentowi Wyższej Szkoły Bankowej. Z przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji, a także opinii Samorządu Studentów opinie studentów są brane pod uwagę przy ocenie nauczycieli akademickich. Studenci nie mają wiedzy na temat tego czy opracowano raport dotyczący problemów najczęściej zgłaszanych przez studentów w ankietach. Samorząd Studentów uczestniczył poprzez w tworzeniu ankiety poprzez opiniowanie pytań zawartych w kwestionariuszach.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.7 - w pełni

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów,

W odniesieniu do zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów Księga Systemu Zapewnienia Jakości zawiera procedura monitorowania księgozbioru przez wykładowców i zgłaszania potrzeb jego uzupełniania.

Ocena tego kryterium nie ma charakteru systemowego, obejmuje tylko pewne działania (zapotrzebowanie w zakresie wyposażenia sal dydaktycznych zgłaszane przez prowadzącego zajęcia, wnioski składane przez Rzecznika Studentów, cząstkowe analizy stopnia wykorzystania sal dydaktycznych pod kątem liczebności grup, analiza dokumentacji w zakresie technicznego utrzymania budynku), i jest realizowana przez wybrane podmioty uczestniczące w procesie kształcenia, tj. pracowników naukowych, studentów, władze dziekańskie i metodyków. Wyniki tych cząstkowych analiz pozwalają na stwierdzenie, że infrastruktura dydaktyczna oraz środki wsparcia dla studentów w zakresie merytorycznym, organizacyjnym i materialnym są odpowiednie w stopniu podstawowym do realizacji efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Wg deklaracji władz Uczelni od nowego roku akademickiego procedura odbioru technicznego przygotowania sal i ich wyposażenia przez Dział IT, Administracji Uczelni wraz z Działem Organizacji Dydaktyki będzie realizowane przed każdym zjazdem. Niezbędne jest włączenie tej procedury w realizowany dotąd zestaw działań zamierzających do zapewnienia przez zasoby materialne infrastruktury dydaktycznej właściwej do realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku. Stworzenie systemu analizy zasobów materialnych powinno być przedmiotem ciągłego monitorowania i doskonalenia.

Studentom nie są znane procedury włączające ich udział w ocenę zasobów materialnych wykorzystywanych w procesie kształcenia na wizytowanym kierunku. Jednostka przygotowuje się do prowadzenia badania oceny satysfakcji ze studiowania. Zainteresowanie oceną zasobów materialnych oferowanych przez jednostką wykazują głównie przedstawiciele Samorządu Studentów, którzy odbywają regularne konsultacje z władzami.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.8 - w pełni

6.1.9. sposób gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia

W odniesieniu do gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia Księga Systemu Zapewnienia Jakości zawiera procedurę nadzoru nad dokumentami i zapisami.

Sposób gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących jakości kształcenia jest zgodny z normą ISO 9001:2008 i uzyskanym Certyfikatem „Projektowania autorskich programów kształcenia i ich realizacji na studiach I, II stopnia oraz studiach podyplomowych” przyznanym przez Jednostkę certyfikującą TUV SUD Management Service GmbH 8 lipca 2015 r. Funkcjonują również procedury opisujące gromadzenie i analizowanie dokumentacji dotyczącej zapewnienia jakości

kształcenia. Analiza działań prowadzonych przez Wydział a dotyczących tego kryterium upoważnia do stwierdzenia, iż proces dokumentacji dotyczącej zapewnienia jakości kształcenia jest określony formalnie, opisany i przestrzegany. W czasie wizytacji przedłożono dokumenty potwierdzające, iż wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest przedmiotem obrad jednostek je realizujących, to jest: protokoły Rady Wydziału, Konwentu, Senatu, Komisji ds. oceny nauczycieli akademickich, Rady Programowej, Komisji ds. jakości kształcenia, pełnomocnika Rektora ds. Metodyki kształcenia, Komisji ds. oceny jakości prac dyplomowych. Dokumenty potwierdzają sformułowane wyżej wnioski dotyczące analizy kryteriów 6.1.1 - 6.1.8. Dokumentacja ta jest przechowywana u sekretarzy komisji oraz w dziekanacie wydziału.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.9 - w pełni

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

W odniesieniu do dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach Księga Systemu Zapewnienia Jakości zawiera procedura standardów e-serwisów i e-kursów na platformie MOODLE.

Dostęp do informacji o procesie kształcenia jest możliwy poprzez dwie grupy instrumentów. Pierwszą tworzą powszechnie stosowane w systemie szkolnictwa wyższego – systemy Intranet, Extranet oraz platforma MOODLE. Przedstawiane tam informacje są aktualne, spójne oraz tworzą komplementarną całość. Druga grupa obejmuje natomiast narzędzia przygotowane i opracowane przez Uczelnię. Takim jest system badania Atrybutu Mark. Informacje w nim prezentowane obejmują przygotowane w różnym zakresie i różnym stopniu szczegółowości wnioski z wyników badania ankietowego (wśród kandydatów na studia, studentów, absolwentów raz nauczycieli akademickich i pracodawców) rozpoznawalności marki, tj. Wyższej Szkoły Bankowej. Dostęp do tych informacji mają nauczyciele akademicy, odpowiedni pracownicy administracji oraz studenci.

Oceniając powyższe rozwiązanie należy uznać je za oryginalne i zapewniające wszystkim interesariuszom wewnętrznym dostęp do informacji o procesie kształcenia i jego wynikach. Studenci mają dostęp do informacji poprzez system Extranet, a także system Moodle umożliwiający kontakt z wykładowcami. Inny źródłem informacji jest Dziekanat, w razie wątpliwości studenci mogą rozmawiać indywidualnie z władzami Dziekańskimi. Publikowane dokumenty dotyczące procesu kształcenia są aktualne, a studenci wiedzą, że w przypadku uwag merytorycznych i technicznych mogą się zgłosić do Dziekanatu, pozytywnie oceniając jakość obsługi administracyjnej. Studenci mogą otrzymywać dostęp do informacji publicznej, zgłaszając taką potrzebę w Dziekanacie

Ocena spełnienia kryterium 6.1.10 - w pełni

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1. z uwzględnieniem kryteriów od 6.1.1 do 6.1.10. - w pełni

3. Uzasadnienie oceny: Zespół oceniający po dokonaniu kompleksowej analizy i wyczerpującej analizy oceny wszystkich kryteriów cząstkowych stwierdza, że WSB w Toruniu określiła i przyjęła politykę jakości kształcenia, opracowała i wdrożyła wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Wdrożony system oparty na spójnej wewnętrznie strukturze systemu zarządzania jakością kształcenia, umożliwi systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Analiza i ocena zakresu zadań, kompetencji i odpowiedzialności wszystkich stanowisk jednoosobowych i organów kolegialnych uczestniczących w procesie budowy kultury jakości kształcenia przekonuje, że wszystkie współdziałają i sprawnie realizują swoje funkcje.

Identyfikuje się udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w kształtowaniu efektów kształcenia. W projektowaniu efektów kształcenia uwzględniono również oczekiwania rynku pracy. Skuteczność działań naprawczych, korygujących i doskonalących, które są rezultatem udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, a konkretyzujących się w projektowaniu i zamianach efektów kształcenia, należy uznać za realizujące założone cele w stopniu bardzo satysfakcjonującym.

Analiza dokumentacji oraz informacji pozyskanych w toku wizytacji dają podstawę do stwierdzenia, że monitorowanie oraz przegląd zakładanych efektów kształcenia oraz programów jest prowadzony cyklicznie, a ich efektem jest udoskonalanie programów kształcenia i planów studiów. Ocena tego kryterium cząstkowego wypada pozytywnie.

Proces weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia jest prowadzony na wszystkich

formach studiów i rodzajach zajęć dydaktycznych i obejmuje działania realizowane przez nauczycieli akademickich, analizę i ocenę sylabusów, przeglądy programowe, hospitacje zajęć i ewaluację zajęć dydaktycznych oraz badania ankietowe adresowane do absolwentów i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Mając na uwadze powyższe to kryterium można ocenić jako w pełni.

Uczelnia podjęła również działania mające na celu określenie procedur dotyczących zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Wyrazem tego jest przyjęcie odpowiedniej wewnętrznej regulacji prawnej. Taki stan tego kryterium można uznać za w pełni satysfakcjonujący.

WSB w Toruniu prowadzi działania zmierzające do wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia. Służy temu cały system Badania Atrybutu Marki prowadzony przez Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia. Prowadzone w ramach niego szerokie spektrum badań uznać można za dobrą praktykę w zakresie budowy kultury jakości kształcenia.

Analiza i ocena jakości pracy nauczycieli akademickich oraz prowadzona przez Uczelnię polityka kadrowa dotyczy wyłącznie kadry prowadzącej proces kształcenia. Jest realizowana systematycznie, obejmuje dobrze dobrane instrumenty oceny pracy nauczycieli. Analiza tych działań dowodzi, że przedmiotem tej analizy i oceny jest cała sfera aktywności dydaktycznej pracowników. To upoważnia do oceny pozytywnej.

Wyniki powyżej omówionych przedsięwzięć stanowią podstawę formułowania wniosków i zaleceń. Określają one prowadzoną przez Dziekana i Władze Uczelni politykę doskonalenia jakości realizacji procesu kształcenia, której adresatem jest kadra akademicka. Przedsięwzięcia te są elementem polityki kadrowej Uczelni.

Ocena zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów nie ma charakteru systemowego. Obejmuje niektóre przedsięwzięcia i jest realizowana przez wybrane podmioty uczestniczące w procesie kształcenia. Wyniki tych częściowych analiz pozwalają na stwierdzenie, że infrastruktura dydaktyczna oraz środki wsparcia dla studentów w zakresie merytorycznym, organizacyjnym i materialnym są odpowiednie w stopniu podstawowym do realizacji efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Ocena sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia upoważnia do stwierdzenia, że działania składające się na ten czynnik determinujący jakość kształcenia, mają podstawę formalną, są opisane i przestrzegane. W czasie wizytacji przedłożono dokumenty potwierdzające powyższą sentencję.

Analiza dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach daje podstawę do uznania działań prowadzonych tym zakresie za oryginalne i zapewniające wszystkim interesariuszom wewnętrznym dostęp do informacji o procesie kształcenia i jego wynikach.

Jednostka stwarza warunki do partycypacji studenckiej w tym zakresie funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Zaleca się przeprowadzenie działań mających na celu zwiększenie świadomości studenckiej w zakresie ich możliwości uczestnictwa w procesie zapewniania jakości kształcenia. Warto również zwrócić uwagę na brak obecności przedstawiciela studentów w kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Opis stanu faktycznego

Dokonując oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na kierunku *zarządzanie*, należy stwierdzić, że identyfikuje się szereg działań w tym zakresie, które podejmowane są przez władze Wydziału oraz wydziałowe podmioty funkcjonujące na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Są realizowane, co wynika z analizy treści opisanego powyżej kryterium oceny, krytycznej analizy i oceny dokumentacji będącej w dyspozycji Zespołu Oceniającego oraz informacje pozyskane w toku rozmów z władzami Wydziału, w sposób systematyczny.

Obejmują pełne spektrum składników Systemu oraz czynników go determinujących. W proces oceny skutecznie włączają się podmioty składające się na strukturę zarządzania kierunkiem. Na

podkreślenie zasługują tu działania realizowane przez koordynatorów przedmiotów, menedżerów kierunku oraz Zakład Metodyki Nauczania.

Różnorodność podejmowanych w tym zakresie przedsięwzięć pokazuje jednocześnie skalę instrumentów wykorzystywanych przez Wydział w celu monitorowania i doskonalenia programu kształcenia.

Analizując narzędzia i mechanizmy podporządkowane analizie ocenie i doskonaleniu jakości kształcenia, które wykorzystuje się w procesie budowy kultury jakości kształcenia na Wydziale, należy jednoznacznie stwierdzić, że tworzą one zbiór dostosowany do zadań, które mają realizować. Trzeba również zauważyć, że podlegają one, może nie wszystkie, systematycznie realizowanemu procesowi doskonalenia. Bez wątplenia za takie można uznać metody i będące rezultatem ich wykorzystania, a realizowane w ramach monitorowania losów zawodowych absolwentów, Badania Atrybutu Marki. Do takich można także zaliczyć szkolenia metodyczne pracowników, które miały charakter warsztatów metodycznych, technologicznych, sesji projektowych i klasycznych szkoleń. Realizowane przy wykorzystaniu, sytuacyjnie dobieranych do specyfiki prowadzonych zajęć, metod dydaktycznych, które nieustannie były rozwijane. Oryginalnym w tym obszarze problemowym jest również, stosowany w procesie doskonalenia umiejętności dydaktycznych pracowników, multimedialny kontent na platformę e-learningową. Uczelnia we własnym zakresie przygotowuje krótkie filmy w formie screencastów i educastów i wykorzystuje je w procesie kształcenia.

Należy także odnotować działania, ustalone w toku charakterystyki funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, które już na etapie ich formułowania podporządkowane były osiągnięciu przypisanych im celów. Do takich można, między innymi zaliczyć, podjęte i wykonywane na rzecz Uczelni badania absolwentów i studentów pracujących przez specjalistyczne agencje SOMA oraz portal pracuj.pl. Opracowane przez nie raporty, przedstawiające wyniki badania losów zawodowych absolwentów i ich przydatności na rynku pracy, krytycznie oceniane w ostatnim okresie, z uwagi na duży stopień agregacji informacji, będą korygowane.

Podobnie procedura dotycząca zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, ujęta w Regulaminie potwierdzania efektów uczenia się w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu, podporządkowana została budowaniu wizerunku Uczelni zgodnie z treścią misji i wizji Szkoły. Ma współtworzyć wizerunek Szkoły odpowiedzialnej, respektującej standardy jakości kształcenia, ale i przyjaznej dla potencjalnych studentów.

Analiza i ocena wszystkich prowadzonych przez WSB w Toruniu przedsięwzięć podporządkowanych podnoszeniu jakości kształcenia nie kończy się na zebraniu i przetworzeniu informacji. Immanentnym składnikiem praktycznie wszystkich opracowanych w Uczelni procesów i ich opisu w formie procedur są decyzje. Powstaje zatem szczególny proces informacyjno - decyzyjny, który zmierza do wykorzystania procedur do doskonalenia systemu. Takie rozwiązanie podnosi w istotny sposób skuteczność działań pro jakościowych.

Analiza i ocena skuteczność systemu zapewnienia jakości kształcenia na akredytowanym kierunku studiów jest wysoka, ale nie można stwierdzić, że nie identyfikuje się żadnych jej słabszych stron. Za taki uznać można np. nie w pełni jeszcze wykształcony i nie noszący znamion ujęcia systemowego, czynnik, który tworzą zasoby materialne, w tym infrastruktura dydaktyczna oraz środków wsparcia dla studentów. Brak procedury odbioru technicznego przygotowania sal i ich wyposażenia jest tego wymownym potwierdzeniem. Podjęte i opisane wcześniej działania w tym zakresie, są dobrą gwarancją dla poprawy skuteczności tego instrumentu i to w stosunkowo krótkim czasie.

Niezależnie od tego systematyczność oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia i wykorzystywanie jej wyników do doskonalenia systemu ocenić można zdecydowanie pozytywnie. Przesądzają o tym przedstawione wyżej przedsięwzięcia podejmowane przez Wydział, które nie tylko mają charakter kompleksowy, ale i w zdecydowanej większości przypadków można im przypisać cechę systematyczności.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.2. - w pełni

3. Uzasadnienie oceny: Zespół oceniający po dokonaniu kompleksowej analizy i oceny stopnia systematyczności oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz wykorzystania jej wyników do doskonalenia systemu uznaje podjęte przez Wydział działania za kompleksowe i w zdecydowanej większości przypadków za realizowane w sposób systematyczny.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

1. Opis stanu faktycznego

Przedstawiona w Raporcie Samooceny analiza SWOT określa mocne i słabe strony prowadzonego przez Wydział programu kształcenia na kierunku *zarządzanie* oraz wskazuje na szanse i zagrożenia, które niesie tej koncepcji kształcenia otoczenie, w którym funkcjonuje Wydział. Jednostka ta wskazuje na 5 czynników wewnętrznych opisujących mocne strony programu, słabe jego strony opisane zostały przez 3 czynniki. Szanse, które kreuje otoczenie określono poprzez ustalenie 5 czynników zewnętrznych, a zagrożenia przez 4. Czynniki wewnętrzne (silne i słabe strony) charakteryzują potencjał będącego przedmiotem oceny programu kształcenia, a czynniki zewnętrzne (szanse i zagrożenia) identyfikują zjawiska, które sprzyjają lub wpływają niekorzystnie na jego wykorzystanie.

Ocena wskazanych przez Wydział czynników wewnętrznych i zewnętrznych ujętych w opracowanej analizie SWOT umożliwia spojrzenie na będący przedmiotem oceny program kształcenia z dwóch komplementarnych względem siebie podejść - jednego z wewnątrz i drugiego z zewnątrz.

Przyjęty w tym kryterium oceny jakości kształcenia wgląd na program kształcenia będzie dokonany, co narzuca to kryterium, w kontekście wyników jego oceny jakości przeprowadzonej przez Zespół Oceniający PKA.

Wydział wskazuje następujące najważniejsze atuty kształcenia na ocenianym kierunku studiów:

1. Wysoki poziom upracticznienia programu kształcenia,
2. Duże i systemowe zaangażowanie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w proces projektowania i weryfikacji efektów kształcenia i programów kształcenia,
3. Nacisk na kształtowanie umiejętności i uniwersalnych kompetencji społecznych oczekiwanych przez pracodawców,
4. Doświadczona i perspektywiczna kadra pracowników naukowo-dydaktycznych posiadająca praktyczne doświadczenie zawodowe,
5. Wdrożony system zapewnienia jakości kształcenia i uzyskany certyfikat systemu zarządzania jakością na zgodność z normą ISO 9001.

Ocena tych silnych stron programu kształcenia w kontekście przeprowadzonej analizy i oceny jakości kształcenia daje podstawę do stwierdzenia, że wszystkie one odpowiadają zidentyfikowanemu przez Zespół Oceniający stanowi kryterium. We wszystkich wskazanych wyżej silnych stronach programu kształcenia wskazano oceny w pełni. Pozwala to na jednoznaczne ich uznanie za silne strony z punktu widzenia jakości kształcenia.

Wydział za najpoważniejszych ograniczenia utrudniające proces kształcenia i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia uznaje:

1. Brak ścisłej współpracy z przedsiębiorcami w kontekście kształcenia dualnego,
2. Brak młodej kadry samodzielnych pracowników akademickich,
3. Znaczne sformalizowanie procesu kształcenia (np. pod kątem weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia).

Ocena tych czynników w przekroju przeprowadzonej oceny jakości kształcenia pozwala na stwierdzenie, że można je uznać za nie tyle słabe co za słabsze strony proponowanej koncepcji kształcenia (analiza SWOT nie wyróżnia kategorii słabszych stron). Uznanie tych czynników tylko za słabsze jest podyktowane relatywną ich oceną dokonaną w kontekście ocen jakości kształcenia w innych podmiotach sektora szkół wyższych. W nich taki stan czynników można by uznać za silne strony programu kształcenia.

Do szans, a więc zjawisk i tendencji występujących w otoczeniu w którym funkcjonuje Wydział, a które mają stanowić impuls do rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku studiów, kierownictwo tej podstawowej jednostki organizacyjnej Uczelni zalicza:

1. Dynamiczny rozwój obszaru ICT, w tym w kontekście unowocześniania procesu kształcenia,
2. Wzrost popytu na wykształconych pracowników związany ze zmianami w gospodarce,
3. Przynależność WSB w Toruniu do grupy TEB Akademia, a w konsekwencji możliwość czerpania dobrych praktyk od innych członków grupy,
4. Dostęp do środków i programów międzynarodowych, szczególnie UE,

5. Wzrost presji na generowanie przez przedsiębiorstwa innowacji, wymuszane zwłaszcza przez politykę UE i procesem globalizacji.

Wszystkie te czynniki, wobec zjawisk otoczenia, w którym funkcjonują szkoły wyższe, zwłaszcza problemów umiędzynarodowienia i globalizacji kształcenia, zdają się być określone poprawnie. Znajdują one, może nie bezpośrednio odniesienie, do celów strategicznych ujętych w Strategii Szkoły i jej Wydziałów. Za konieczne uznaje się, w takiej sytuacji, wzmoczenie wysiłków zmierzających do systematycznego monitorowania strategii Uczelni i jej jednostek podstawowych, uaktualnienie zwłaszcza celów operacyjnych i przypisanych im wskaźników w taki sposób, aby szanse programu kształcenia stały się czynnikami dynamizującymi ich dalszy, sprawny rozwój.

Za zagrożenia, które utrudniają rozwój kształcenia kierunku i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, Wydział wskazuje:

1. Niż demograficzny,
2. Większa konkurencja o studentów, a w konsekwencji spadek wymagań wobec potencjalnych studentów,
3. Mniejszy dostęp do środków publicznych, w stosunku do części regionalnych konkurentów (Uczelni publicznych),
4. Ciągłe niska świadomość przedsiębiorców z korzyści płynących ze ścisłej współpracy z Uczelniami wyższymi.

Z analizy wszystkich kryteriów oceny jakości kształcenia na kierunku *zarządzanie* wynika, że czynniki, które utrudniają rozwój kierunku, a zwłaszcza te, na które Szkoła może wpływać i je kształtować, są identyfikowane. Dostrzega się, może nie dość jednoznacznie artykułowane i może jeszcze nie zbyt konsekwentnie prowadzone działania, które polegać mają na zmianie zagrożeń w szanse. Dotyczy to zwłaszcza przedsięwzięć zmierzających do poprawy konkurencyjności Uczelni opartej na konkurowaniu poprzez wysoką jakość kształcenia czy podejmowaniu jeszcze bardziej konsekwentnych i różnorodnych aktywnych form uświadamiania przedsiębiorców z korzyści, które są wynikiem współpracy ze szkołami wyższymi.

Reasumując można z pełnym przekonaniem stwierdzić, że ocena analizy SWOT programu kształcenia na kierunku *zarządzanie*, dokonana w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez Zespół Oceniający PKA wypada bardzo poprawnie.

Ocena analizy SWOT programu kształcenia na kierunku *zarządzanie*, dokonana w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez Zespół Oceniający PKA wypada bardzo poprawnie.

Zalecenia: Zespół oceniający zaleca intensyfikację działań łagodzących zagrożenia i słabe strony a wykorzystujące szanse a w szczególności działania które polegać mają na zmianie zagrożeń w szanse. Dotyczy to zwłaszcza przedsięwzięć zmierzających do poprawy konkurencyjności Uczelni opartej na konkurowaniu poprzez wysoką jakość kształcenia czy podejmowaniu jeszcze bardziej konsekwentnych i różnorodnych aktywnych form uświadamiania przedsiębiorców z korzyści, które są wynikiem współpracy ze szkołami wyższymi.

Dobre praktyki

Analiza i ocena jakości kształcenia na kierunku *zarządzanie* pozwala zidentyfikować kilka dobrych praktyk. Zespół Oceniający PKA za takie uznaje:

1. Multimedialny kontent na platformę e-learningową. Uczelnia we własnym zakresie przygotowuje krótkie filmy w formie screencastów i educastów. Screencasty stanowią zapis sekwencji zdarzeń prezentowanych na ekranie komputera. Obraz uzupełniony o komentarz prowadzącego stanowi dobrą metodę pozyskiwania i utrwalania konkretnej wiedzy. Przykładem mogą posłużyć zajęcia z przedmiotów związanych z technologiami informacyjnymi, dla których istnieją duże możliwości prezentacyjne określonych zadań (np. sposób zrobienia tabeli przestawnej w Excel-u). Natomiast educasty są to również krótkie filmy, które przedstawiają określony zakres wiedzy w formie prezentacyjnej, także z udziałem prowadzącego zajęcia. Zaletą tak zaprezentowanej wiedzy jest jej duża i szybka dostępność, ponieważ ten kontent można przeglądać również na urządzeniach mobilnych.

2. Wsparcie metodyczne, które nauczyciele akademicy mogą otrzymać od wykwalifikowanej w tym zakresie osoby. W Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. metodyki nauczania. Służy on doradztwem w zakresie stosowanych metod dydaktycznych, jak również przeprowadza hospitację zajęć, w celu ich oceny z punktu widzenia metodycznego. Stosowane rozwiązania w tym zakresie

należy uznać za oryginalne.

3. Badania Atrybutów Marki (BAM), które są prowadzone przez Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia sp. z o.o. Dane służące zarówno ocenie oferty edukacyjnej, jak też ocenie postrzegania marki WSB są pozyskiwane od absolwentów, pracodawców, studentów, kandydatów na studia, pracowników dydaktycznych i słuchaczy studiów podyplomowych. Badania w zakresie dopasowania kształcenia do wymagań pracodawców i rynku pracy oraz organizacji studiów i obsługi administracyjnej, mających na celu monitorowanie zmian w zakresie postrzegania i oceny marki Wyższej Szkoły Bankowej opierają się na kilku technikach badawczych. W badaniach wykorzystywane są głównie ilościowe techniki badawcze – ankiety internetowe, telefoniczne, audytoryjne, wywiady bezpośrednie, ale także jakościowe – indywidualne wywiady pogłębione. Wyniki badań są prezentowane w poszczególnych jednostkach, a następnie wdrażane są działania doskonalące, które także podlegają weryfikacji.

4. Gra decyzyjna o nazwie „Gra kierownicza” realizowana w ramach laboratorium, rozwijająca kompetencje związane z zarządzaniem, podejmowaniem decyzji i współpracą w grupie.

5. Manuale, czyli instrukcje do niektórych przedmiotów. Stanowią ona na poziomie kierunkowym instrukcje do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Obejmują one m.in. kartę przedmiotu (sylabus), opis metod dydaktycznych, metody oceny postępu w nauce (system oceniania), zapis treści dydaktycznych.

6. Biuro Rzecznika Prawa Studenta, które funkcjonuje na szczeblu wydziału. Jest to jednostka organizacyjna do której zadań należą m. in.: organizacja spotkań ze studentami w celu poznania ich oczekiwań oraz udzielanie informacji studentom we współpracy z władzami Uczelni oraz Dziekanatami. Działalność Biura ma wspierać studentów w rozwiązywaniu ich problemów powstających w toku procesu kształcenia.